

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND OHIO 44103
Vol. LXXI Rugsejis - September 11, 1986 Nr.35

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

Pranešimas iš Paryžiaus

Tuo tarpu Europoje

The Times apie Lietuvą

Vytautas Meškauskas

"Tikybinių jausmų toje respublikoje i Rytus nuo Lenkijos yra labai aiškūs. Ten skleidžiami pagrindinio dokumentai, kurie pasiekia ir Vakarus, aprašo masines demonstracijas kunigų ir patriotų užstojimui. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" Nr. 70 aprašomos kun. Juozo Zdemskio, mirusio vasario mėn. įtartinioje automobilio katastrofoje, laidotuvės ir primenami skaitytojams kitų kunigų nužudymai, nepatraukiant kaltųjų atsakomybės."

"Neilgai buvusi nepriklausoma Lietuva buvo įjungta i Sovietų Sąjungą 1940 m. Ir čia, kaip Lenkijoje, religiniai ir tautiniai jausmai sudaro pavojingą mišinį, kuris gali sprogti. Todėl popiežiaus vizitas gali sudaryti riziką sovietams. Juo labiau, kad jis paseks Černobyliaus nelaimę, kuri sukėlė plačius protestus prieš kitais metais netoli Vilniaus pradėsiančią veikti Ignalinos atominę jėgainę."

"Baltijos valstybės nėra visai užmirštos Vakarų kraštų, kurie atsisakė pripažinti ten sovietų režimo legalumą. Sąžinės kaliniai - kaip kun. Tamkevičius, dabar atlieka 6 metų bausmę darbo stovyklose - yra remiami žmonių teisių grupių. Poetas Gintaras Iešmantas buvo

išrinktas Tarptautinio Pen Klubo New Yorke garbės nariu, atlikdamas bausmę sunkių darbų stovyklose. Emigrantai iš Baltijos paskelbė rugpiučio 23-čiąją 'juodojo kaspino' diena prisiminimui Molotovo-Ribbentropo pakto, atidariusio duris sovietų okupacijai 1939 metais. BET PROTESTO APIMTIS NEGALI LYGINATIS SU TRIUKSMU, PAKELTU, pvz., DEL PIETŲ AFRIKOS APARTHEIDO."

"Poiežiaus šėkančių metų vizitas Vilniuje tikrai būtų sutiktas su masyviomis demonstracijomis, parodančiomis ištikimybę tikėjimui, senesniai už komunizmą. Ar popiežiaus vizitas įvyks ar ne -- šansai yra prieš jį -- LIETUVIAI IR JŲ KAIMYNAI YRA VERTI LIKUSIO PASAULIO PRISIMINIMO, IR NE TIK SUKAKTIES METAIS."

Tas įtakingas Londono dienraštis rugpiučio 26 d. savo vieną vedamųjų užvardino LITHUANIA REMEMBERED. Jame rašoma:

"Maskva nori pasigirti pasauliui savo religijos tolerancija, leisdama paminėti tūkstantį metų stačiatikių tikybos Rusijoje. Yra tačiau kita sukaktis, kurios sovietų valdžia nenori minėti - 600

(Nukelta i 2 psl.)



Dr. L. ir I. Kriaučeliūnai su dovana detroitiečių būryje. Iš kairės: dr. L. Kriaučeliūnas, Eugenija Bulotienė, menininkė Antanina Jonynienė, Irena Kriaučeliūnienė ir Alberta Misiūnas. V.Misiūnaitės nuotr.

SĖKMINGAS DETROITO TAUTININKŲ SUSIRINKIMAS

A. L. Tautinės Sąjungos Detroito skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko rugpiučio 24 d. Onos ir Česio Šadeikų sodyboje, Farmington Hills, Mich.

Apart narių, dalyvavo gausus būrys svečių. Iš Chicagos atvyko Sąjungos pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas su žmona Irena. Susirinkimui pirmininkavo skyriaus pirm. Albertas Misiūnas, sekretoriavo Eduardas Milkus.

Po svečių pristatymo, susipažinimų ir pasiūlyimų A. Misiūnas dalyvius pakvietė pietų. Didelių klevų ir gluosnių pavėsyje buvo išdėstyti staltiesėmis



Dalis svečių gegužinėje: E. Bulotienė, St. ir Ign. Kauneliai, B. Gražulis, A. ir St. Bliudžiai, dr. L. Kriaučeliūnas, kun. A. Babonas, A. Poderienė ir M. Kizis. V. Misiūnaitės nuotr.

Los Angeles vyrų kvartetas Australijoje



Los Angeles vyrų kvarteto nariai scenoje: Dabšys, Polikaitis, Seliukas ir Jarašūnas.

padengti stalai. Papietavus pradėtas posėdis.

Tylos minute prisiminti mirę skyriaus nariai. Skyriaus pirmininkas padarė skyriaus veiklos apžvalgą: atliktus parengimus, išleistą Jono Švobos knygą "Seiminė ir prezidentinė Lietuva", dalyvavimą tautinių švenčių parengimuose ir visokią tarpą talka veiksnams jų darbuose išlaisvinti Tėvynę Lietuvą. Nuolatiniai remiami Dirva ir ateityje bus remiami. Pranešė, kad skyriaus ir Sąjungos Garbės narys Jonas Švoba serga. Susirinkusieji pasiuntė jam sveikatos linkėjimus. Revizijos komisijos pranešimą padarė S. Šimoliūnas. Piniginė atskaitomybė tvarkinga ir tiksli. Pinigai laikomi banke, jų yra 5,558

dol. ir 20 ct. Siūlė apyskai-tas patvirtinti, o išdininkui ir valdybai padėkoti. Susirinkimas tam pritarė.

Po visų pranešimų Misiūnas pristatė Sąjungos pirmininką dr. Leoną Kriaučeliūną.

Dr. L. Kriaučeliūnas pagyres skyrių ir jos valdybą, suglaustai pasisakė dėl Sąjungos paskirties ir veiklos. Kvietė skyrių nepavargti, rengti minėjimus, paskaitas, šventes, koncertus ir pan. tuo išreiškiant skyriaus ir Sąjungos gyvastį ir svorį. Įtraukiant narius nelaukti, kad jie ateitų ir pasiprašytų, o eiti pas juos ir kvieisti pas save. Kaip pavyzdį parodė, kad atvykęs Detroitan su-

(Nukelta i 4 psl.)



SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

'Cohabitacija' Prancūzijoje. - Prieš rinkimus Vokietijoje.

Terminas 'cohabitation' paprastai vartojamas vyro ir moters sugyvenimui be vedybų aptarti. Šiuo metu jis taikomas santykiams tarp Prancūzijos prezidento ir ministerio pirmininko apibūdinti. Mat dabar veikianti konstitucija buvo specialiai sukirpta De Gaulle asmenybei, kuri buvo labai populiari ir stovėjo aukščiau partijų. Konstitucija numato prezidentą, renkamą 7-riems metams, o parlamentą - 5-kiems. Tokiu būdu prezidentas lyg ir užtikrintų didesnę valdžios pastovumą. Bet kas bus, kai prezidentu nebus de Gaulle, bet eilinis partinis politikas, o parlamente daugumą gaus iki šiol buvusi opozicijos partija? Tuo atveju buvo laukiamas nemažos politinės krizės.

Kaip tik tai ir atsitiko š.m. kovo mėn. rinkimus pralaimėjus socialistams, kurių žmogus buvo dabartinis prezidentas Mitterrandas, o ministru pirmininku turėjo būti paskirtas laimėjusios dešiniųjų partijos vadas Jacques Chirac. Padėtį dar daugiau komplikavo faktas, kad Prancūzijos prezidentas turi dideles teises užsienio politikoje ir krašto apsaugoje. Už tat buvo būkštaujama didesnės krizės, bet iš tikro abu vadai rado būdą visai pakenčiamai kohabitacijai.

Tokiu ryšiu yra patenkinti net 75% prancūzų, kas verčia vadus ir toliau jo laikyti. Pavieniai Mitterrando laikysenai pritaria 65% prancūzų kurie taip neseniai per rinkimus jam pareiškė nepasitikėjimą. Tuo tarpu juos laimėjęs Chiracas turi tik 50% pritariantįjų. Dar mažiau populiari yra jo ūkinė politika, kuriai pritaria tik 30%. Tai aiškinama tuo, kad Chiracas bando Prancūziją iš kiek socialistinės sistemos pervesti į laisvo ūkio. Tai reikalauja valstybės socialinių patarnavimų apkarpyti, o laisvas ūkis dar neturėjo laiko parodyti savo gerų privalumų. Šiuo metu biudžetas suvedamas su deficitu ir mažinami mokesčiai, norint atkurti ūkį, ką pirmiausiai pajaučia daugiau pasiturintieji.

Laimei tarp Mitterrando ir Chiraco nėra didelio skirtumo užsienio ir krašto apsaugos politikos klausimuose. Jie abu yra už stiprią savo krašto gynybą, neišskiriant ir atominio apsiginklavimo. Abu yra už gerus santykius su sovietais, bet netiki jų taikos propagandai.

Kaip kohabitacijos pavyzdį galima nurodyti netikėtą Mitterrando vizitą kovo 28 d. į Vokietijos Heidelbergą, kur jis susitiko su Vokietijos kancleriu, krik. dem. Kohl, aptarti tarptautinę padėtį. Tas pat Kohl šiomis dienomis važiuos į Paryžių pasimatyti su ... Chirac'u ir aptarti kultūrinius ryšius.

Sausio mėn. Vokietijoje įvyks rinkimai. Jiems ruošdamiesi socialdemokratai sušaukė kongresą, kuris kancleriu išrinko 55

m. amžiaus Johannes Rau - dabartinį Rheinlando-Westfalijos ministrą pirmininką.

Kad patenkinti partijos kairįjį sparną, Rau pažadėjo nedalyvauti Reagano 'žvaigždžių karo' tyrinėjimuose ir pareikalauti amerikiečių atominių raketų atšaukimo. Jis tarp kitko pasakė, kad už paklusnumą amerikiečiams jokio kredito iš jų negausi, išskyrus tylią panieką. Rau taip pat žadėjo panaikinti visas Vokietijos atominės jėgaines.

Tai - partijos kairiajam sparnui. Į visą tautą Rau išeis su reikalavimu griežti priemonių prieš bedarbę, tuo tarpu Kohl girsis šiaip gera ūkine būkle ir infliacijos sustabdymu. Jam padės ir tarptautinė padėtis - JAV ir sovietų santykių gerėjimas, nes karo grėsmė labai neramina vokiečius.

Kohl taip pat žada imtis griežtesnių priemonių prieš nelegalią imigraciją į Vokietiją. Per metus čia atvyksta per 100,000 pabėgėlių. Vokiečiai mielai priima politinius pabėgėlius, bet kratosi 'ūkinių' - ieškančių tik geresnio gyvenimo Vokietijoje, kur bedarbės nuošimtis yra 8%.

Jei nuotakos nepasikeis - rinkimus turėtų laimėti kanclerio Kohl koalicija.

TUO TARPU EUROPOJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

metų krikščionybės Lietuvoje.

Tame stipriai katalikiškame krašte kunigai ir pasauliečiai norėtų iškilmeis pasikviesti popiežių Joną Paulių II. Neseniai 127 kunigai prašė savo vyskupų padaryti reikalingus žygius. Ir pats popiežius parodė interesą tam vizitui. Gegužės mėn. rašydamas vyskupui Julijonui Steponavičiui (kuris yra pakeltas į kardinolus in pectore prieš 7 metus), popiežius pažadėjo būti su lietu-

■ Iš kitos pusės

Hamburgo DIE WELT rugp. 28 d. paskelbė žinutę, kuri man priminė Lino Kojelio rugp. 4 d. THE WASHINGTON POST laikraštyje apibūdinimą dabartinės administracijos politikos: gaudyti nacių karo nusikaltėlius ir juos atiduoti teisingumui. DIE WELT paaikškina kaip toks po 40 su virš metų komplikotas uždavinys atliekamas praktiškai. 1983 m. OSI paprašė V. Vokietijos pareikalauti išduoti jai tūlą Bogdan Kozį. Mat jis, tarnaudamas vokiečių žinioje esančioje ukrainiečių policijoje, nužudė keturių metų žydaitę ir nušovė dar keturis vienos žydų šeimos narius. Nuo 1949 m. Kozį gyvena JAV. 1982 m. jam buvo atimta JAV pilietybė.

Vokietijos užsienių reikalų min. atsakė, kad, nors pagal liudininkų parodymus nėra abejonės, kad Kozį buvo įveltas į tuos nužudymus, tačiau pagal vokiečių teisės aiškinimus jo veiksmas gali būti laikomas tik "Verbrechen des Totschlags oder Beihilfe zum Mord", atseit, daugiau ar mažiau talkininkavimas nužudymui. Tokie nusikaltimai įsisenėjo 1980 metų pavasarį. Dėl to vokiečiai neturi pagrindo reikalauti Kozio. OSI nenusileido. Tuo reikalu OSI viršininkas liepos 10 d. parašė vokiečiams laišką. Būdinga, kad vokiečių telegramų agentūra dpa apie tai sužinojusi iš žydų Kongreso New Yorke.

Tokiu būdu genialus sumanymas iš šio krašto tik išvaryti žmones dėl nutylėjimo ar melagingo pareiškimo įvažiuojant, paliekant nubaudimą už didesnę nusikaltimą kitiems, susidūrė su kliūtimis. Tiesa, sovietai mielai sušaudė pas juos ištremtus, bet ne dėl to, kad jie šaudė žydus, o todėl, kad jie buvo sovietų režimo prieštai. Tai turėtų drumsti keršto išpildymo džiaugsmą. Ir kaip tik tas iššaukia kitų pasipiktinimą. Juk JAV visur pritaria pasipriešinimui komunizmui.

Dėl visa to man atrodo, kad kolumnistas Jack Anderson, išvilksdamas visą tą reikalą platesniam dėmesiui, padarė gerą darbą. Keista, bet gal dar geriau būtų, jei administracija pradėtų visus nacių karo nusikaltėlius siųsti į Izraelį. Tada pačių žydų tarpe, kuriems administracija pagal Andersoną stengiasi įtikti, kiltų diskusijos, kas tuo pasiekama. Jei norima užkirsti kelią ateities genocidams, tai reikėtų atsiminti, kad Kozį ir kiti nebūtų žudę, jei nebūtų susidariusios ypatingos sąlygos, įskaitant ir antisemitizmą. Juk pačioje Amerikoje ne daug kas tiki, kad bausmės sulauko nuo nusikaltimų, ypač riausių metu, kada vadovaujamasi jausmais, bet ne šaltais apskaičiavimais. Nėra geresnio būdo sukelti antisemitinius jausmus kaip įrodinėjant, kad žydai turi specialias privilegijas.

(vm)

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

E. Bulotienė, Detroit 3.00
B. Gražulis, Flint 3.00
A. Kazis, Hot Springs ..25.00
X. Y., Miami13.00
ALT S-gos St. Petersburg
Skyrius25.00
V. Lenkevičienė, Chicago 10.00

viais per tas iškilmes maldose ir kitokiais galimais būdais, tačiau ateistų valdžios įstaigos Lietuvoje paskelbė, kad popiežiaus vizito nėra ko laukti.

A. Simontis, Lakewood 18.00
G. Valiukėnas, Chicago .. 3.00
V. Benokraitis, Cleveland 33.00
K. Savickus, Oak Lawn 33.00
Lietuvos Vyčiai, Chicago 100.00
K. Čiurinskas,
Beverly Shores20.00
Dr. E. Keršulienė,
El Paso10.00
Dr. D. Degėsys,
Gates Mills10.00
St. Petrus, Chicago10.00
A. Kukučionis,
Tinley Park 3.00
A. Marchertas,
Downers Grove13.00
G. Breichmanas, Dundas 3.00
J. Raškauskas, Cleveland 13.00
A. Dziakonas, Rochester 6.00
J. Miežaitis,
Ormond Beach 8.00
P. Bukšnis, Dearborn 3.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A



APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

VYTAUTAS ALANTAS

AUŠRA PALIŪNUOSE

Aušros metais Dirvos konkurse premijuotas romanas, gavęs Simo Kašelio premiją. Konkurso jury komisija: Balys Auginas, Vacys Kavaliūnas ir Aleksas Laikūnas, 316 psl. kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Išleido Vilties leidykla 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

— A T K I R P T I —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau atsiųsti man Vytauto Alanto romaną AUŠRA PALIŪNUOSE.

Vardas ir pavardė

Adresas



Vieno pobūvio metu Elenos ir Kazimiero Pocių sodyboje, Beverly Shores, Ind., susitikę inž. A. Rudis, prel. L. Taluba, sol. A. Brazis ir inž. K. Pocius.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Iš Lietuvos pagrindžio spaudos

Išdavystės nesibaigia

Lietuvos tikinčiuosius įžeidžia ir skaudina vis didėjantis skaičius Lietuvos dvasininkų, dalyvaujančių taip vadinamoje Berlyno taikos konferencijoje ir kitose į šią panašiose konferencijose — net Maskvos Pergalės minėjime. Jeigu tame "taikos" žaidime dalyvautų nesubrendę jaunuoliai — komjaunimo auklėtiniai, būtų galima liūdnai šypsotis ir tylėti. Dabar tylėti negalima, nes kunigų vadinama kovo už taiką yra ne kas kita, kaip aiški veidmainystė ir Katalikų Bažnyčios išdavystė. Jeigu dvasininkams iš tiesų rūpėtų taika, į šią problemą jie žvelgtų savosios Katalikų Bažnyčios akimis. Tačiau nė vienas iš šitų "kovotojų", ar "taikdarių" (kaip liaudis taikliai juos vadina) nepasidomėjo Katalikų Bažnyčios pozicija taikos klausimu. O ji gana aiškiai išdėstyta enciklikoje "Redemptor hominis" 17 str. (6-p. — nuo 52-58). Kiekvienas kunigas turėtų giliai širdin įsirašyti enciklikos žodžius: "Taikos pagrinduose yra žmogaus nepažeidžiamų teisių gerbimas; juk taika — tai teisingumas, o karas kyla iš tų teisių pažeidimo". Kaip šiuo požiūriu suprasti "taikos" gynėjus? Jie "gina" taiką, kurios vardu uždaryta Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčia, tą taiką, kuri spjauna į šimtų tūkstančių tikinčiųjų teisę dalyvauti pamaldose, į šimtų tūkstančių parašus! Ar gali kunigas — dvasinis tikinčiųjų vadovas — šito nesuprasti? Jei tai neišdavystė, tai gal apakimas, nusenimas, sklerozė, išprotėjimas?

Ką atstovauja vadinami Berlyno taikos gynėjai? Kas juos siuntė? Daugelis išvyksta net nepranešę savo bažnyčiai vyriausybei. Katalikų kunigas, vykstančius į užsienį ginti "taikos" siunčia... komunistai! Lietuviai kunigai atstovauja... komunistus! Turbūt pasaulio istorijoje dar ne-

girdėtas neprotavimas!

Tik maži vaikai nežino, kad komunistai ne visiems leidžia ginti taiką. Maskvos taikos gynėjai buvo net teisiami. Komunistai po visą pasaulį organizuoja taikos maršus, bet kaip smarkiai puolė Pabaltiečių taikos žygį Baltijos jūroje. Tai kodėl kunigus siunčia, net verčia dalyvauti vadinamose taikos ir kitose konferencijose? Dėl to, kad tai naudinga tarybinei vidaus ir užsienio politikai. Dėl to, kad jie gina tą politiką, kuri, skelbdama tikėjimo laisvę, "leidžia" praktikuoti religinius kultus, bet neleidžia tiems kultams pasistatyti pastatų, neleidžia atstatyti sudegusių, net atima pastatytus, visokiais būdais slopina tikėjimą.

Štai Kaišiadorių vyskupijos Ryliškių parapijos tikintieji, kurie sudeginus bažnyčią, dešimtmėčius meldėsi kapinėse, vaikomi net iš kapinių.

Vilkaviškio vyskupijos žaliosios parapijos tikintieji — jų Mišioms po atviru dangumi groja žiemos pūga, o bažnyčia paversta malūnu, ir humaniškiausia pasaulyje save besivadinanti valdžia nekreipia į tai dėmesio, nekreipia dėmesio į šimtus prašymų, ašaras... Telšių vyskupijos Batakių tikintieji dešimtmėčius mokėjo už bažnyčią draudimą, kai po gaisro parašė draudimo kompensacijos, tarybiniai pareigūnai iš jų tyčiojosi: gautos draudimo lėšos panaudotos rajono kultūriniais poreikiams, jų tarpe ir ateistinei propagandai. Patyčios iš šios parapijos tikinčiųjų jau skamba po visą pasaulį: jiems leidžiama melstis tik varpinėje, kur per laidotuves telpa tik karstas, o tikintieji, laidotuvių dalyviai, turi stovėti lietuje, pūgoje, ir pan. Net virš varpinės durų padarytos nedidelės brezentinės pastogėlės ardymą organizuoja Tauragės rajono vykdomasis komitetas. Apie

bažnyčios atstatymą nėra nė kalbos — vos priestatėlių prie varpinės leidžia pasistatyti Maskva, bet neleidžia Vilnius. Kai jau leidžia Vilnius, neleidžia rajono vykdomasis komitetas, tol, kol Batakiuose nebus pastatyti kultūros namai ir vaikų darželis (o juk tikintieji nei lėšų, nei darbo jėgos nereikalauja iš valdžios). Galiausiai į Baltakius atvyksta Lietuvos kompartijos sekretorius Lionginas ŠEPETYS ir leidžia statyti priestatą prie varpinės — lentinį baraką, nė kiek ne didesnį už varpinę. Ir tai ne dabar..., ateityje... Tokia (sic) skambiai po visą pasaulį garsinama mūsų laisvę praktikuoti religinius kultus! Turbūt, pasaulyje dar niekas nesugebėjo įžuliai pasityti iš sąj. Konstitucijos!

O vykstantys į įvairias "taikos" konferencijas, priversti ar laisvai, bet pritaria tokiai "taikos" politikai!

Šalis, save vadinanti demokratiškiausia pasaulyje, dažnai įvairiomis progomis giriasi, kiek daug lietuviams katalikams išleidžiama literatūros. Ne vienas ir aukštas Lietuvos dvasiškis — "taikos gynėjas" yra liaupsinęs tą spaudos "laisvę" visokiuose interviu. O toji nuostabi spaudos laisvė nutarė išspausdinti Lietuvos Krikšto 600 m. jubilėjaus proga 50,000 religinių paveikslukų (kaip šv. Kazimiero jubiliejui). Tokio kiekio, jei išdalintų pvz., Panevėžio miesto tikintiesiems turbūt neužtektų! Štai ir laisvė!

Visas pasaulis žavisi konkrečiais šv. Tėvo darbais taikos labui (Argentinos-Anglijos konfliktas ir kt.). Ir nėra pasaulyje gero iniciatyvos, į kurią šv. Tėvas nebūtų atsiliėpęs. Visus Jis ir visada kviečia į ramybę ir taiką. TSRS Generalinio sekretoriaus Gorbačiovo ir JAV prezidento R. Reagano derybų išvakarėse šv. Tėvas ir į juos kreipėsi su lūkesčiais. Todėl SNO su tokia pagarba klausosi šv. Tėvo kalbų — pasaulis priitaria Jo taikos žygiams. Deja, šv. Tėvo taikos politika komunistų smerkiama. Komunistinės "Tiesos" antrašė skelbia: "Popiežius — už raketą" (1985. IX. 25).

Kai Lenkijos valdžia ėmė juodinti šv. Tėvą, Lenkijos dvasininkija pareiškė protestą. Taip pat atsitiko ir Čekoslovakijoje.

Deja, kai kurie lietuvių katalikų kunigai stoja komunistų linijose.

Išdavystė, kitaip nepavadinasi, nesibaigia. Ir šiais metais, kai Arkivyskupas vyko į Vatikaną, tuo pat metu į Maskvą išvyko ir aštuoni Lietuvos kunigai, kad dalyvautų Berlyne taip vadinamoje taikos konfe-

Atsargiau su anketom*Aurelija Balašaitienė*

Lietuvių Informacijos Centras Brooklyne laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje yra paskelbęs anketą, kurios duomenų pagrindu planuoja paruošti studiją Vienos konferencijai apie asmens teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje. Paviršutiniškai pažvelgus, projektas atrodytų naudingas, tačiau, giliau panagrinėjus, jis vis tik nėra praktiškas ir gal net žalingas.

Nagrinėjant anketoje surašytus klausimus aiškėja, kad ieškoma informacija, kurios mes neskelbiame spaudoje net ir anonimiškų kelionių įspūdžių ar prisiminimų forma. Tai žinios, kuriomis visi dalinamės "slaptai" ir neoficialiai artimų pažįstamų ir bičiulių tarpe. Anketoje reikalaujama aprašyti incidentus, pačių išgyventus ar "perduotus" iš Lietuvoje gyvenančių asmenų gyvenimo epizodų. Jei tos žinios reikalingos dokumentacijai paruošti, tai turi būti suteikti rimti duomenys, ne vien vieta ir data, bet vardai, pavardės, ir t.t. Kitaip dokumentas nėra "dokumentiškas", nes anoniminė informacija neturi jokios vertės. Tačiau užtenka vien datos, vietos ir paties incidento aprašymo, kad "anapus" puikiai suorganizuotas KGB aparatas tuoj suvestų galą su galu. Taigi, anketos iniciatorių užtikrinimas, kad būsiąs išlaikytas "konfidencialumas ir anonimiškumas", yra arba nelogiškas, arba naivus, nes kas gali užtikrinti, kad ir anonimiškos anketos negali patekti į nepatikimas rankas? Tik prisiminkime Vytauto Alseikos netikėtą grįžimą į okupuotą Lietuvą su glėbiu pačios intymiausios informacijos apie laisvojo pasaulio lietuvių veiklą. Kas to galėjo tikėtis? Arba paskutiniu metu po daugelio metų gyvenimo New Yorke, į Lietuvą sugrįžo dailininkas Žoromskis...

Nieku būdu negalima pareikšti nepasitikėjimo Lietuvių Informacijos Centru, tačiau gyvenimo patirtis rodo, kokių staigmenų susilaukiame iš Sovietų Sąjungos, kad net ir patys slapčiausieji Amerikos karinių paslapčių dokumentai nebėra saugūs...

Svarbiausia tačiau yra tai, kad anketos būdu surinktoji medžiaga daugiausia inkriminuoja ir gali paakenkti kaip tik tiems, ku-

rencijoje. Ar ne laikas susiprasti ir padaryti reikiamas išvadas?..

LKB Kronika Nr. 69
1986 m. sausio 10 d.

riuos turėtume saugoti: Lietuvoje gyvenančius gimus, draugus ir pažįstamus. Faktų žinome daug ir įvairių, tačiau nesiūlyčiau niekam jų surašyti, kad galima būtų statistiniais duomenimis paremti iš pokalbių ir laišku gautas žinias apie kratas, suėmimus, trūkumus, tardymus, kartais perduodant naujienas tam tikra simboline forma. (Pav. dėdė Mykolas dabar lankosi pas tetą Marytę — teta Marytė nukankinta Sibire... Reiškia, ir dėdė Mykolas...).

Jei aplenkti gimines liečiančius klausimus, tai dar lieka eilė klausimų, taikomų turistams, dovanų siuntėjams ir laišku gavėjams bei tiems, kurie turi laimės retkarčiais telefonu susisiekti su savo artimaisiais. Taip, muitinėse beveik visus krato; muitininkai yra arogantiški, nemandagūs ir laukia kyšių, o negavę — daro kratą ir "likviduoja". Tačiau daugelyje atvejų mūsų apsukrūs keliautojai ir su jais "susitvarko", nereikalaudami jokių teisių kaip Amerikos piliečiai, nes Sovietų Sąjungoje niekas jokių teisių neturi ir jų nepripažįsta. Jokių per muitinę einant incidentų niekas nesurašys, jei nori dar bent vieną kartą gauti vizą ir aplankyti gal savo senutę motiną ar sergantį brolių...

Kas liečia viešnagę Lietuvoje, bet kokia informacija gali būti žalinga. Klausimas, ar "Lietuvoje jūsų artimieji buvo apklausinėjami apie jus"? yra neįtikėtinai naivus. Jei artimieji buvo pakankamai protinai, tai ir linksmiausių vaišių metu apie jokių apklausinėjimus neprivalėjo prasi-tarti, saugodami savo kailį. Bet jei netyčiomis apie tokį apklausinėjimą prasi-tarė, tai to jokių būdu negalima skelbti, nes sovietinio saugumo apklausinėjami asmenys paprastai privalo pasirašyti dokumentą, savo parašu garantuodami, kad niekam apie tardymą ar apklausinėjimą neprasi-tars.

Ką Amerikoje gyvenantis asmuo gali pasakyti apie telefoninius pasikalbėjimus? Kas gali žinoti, ar jų klausoma, o jei taip, tai kuo tą galima įrodyti? Sersers ar brolio cenzūruotais laiškais? Kas liečia muitus, jokia dokumentacija nėra reikalinga, nes kelionių agentūros gali iš anksto pasakyti Lietuvoje uždedamų muitų kainas. Apie suvaržymus pačioje Lietuvoje čia gyvenantieji mažai tegali pasakyti, ten vykdomi su "ekskursijomis", laikantis griežto maršruto, sekant (Nukelta į 4 psl.)



Detroito skyriaus valdybos nariai su svečiu dr. L. Kriaučeliūnu. Iš kairės: valdybos narys Algirdas Vaitiekaitis, sekr. Eduardas Milkus, pirm. Albertas Misiūnas, C. Valdybos pirm. L. Kriaučeliūnas, skyriaus vicepirm. Vincas Tamošiūnas ir išd. Romas Macionis.

V. Masiūnaitės nuotr.

SĖKMINGAS TAUTININKŲ SUSIRINKIMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

rado 3 asmenis, kurie pasirašė pareiškimus įstoti į skyrių. Dirvai užtikrinti finansinę ateitį buvo sudarytas Dirvos pagalbai vaizaus komitetas. Surinkta 100,000 dol. Dirva yra savaitinis laikraštis. Tai rodo, kad Dirva yra skaitoma, mėgiama ir eina tikru keliu. Spalio 19 d. Chicagoje Tautiniuose Namuose

bus pristatyta Jono Švobos knyga "Seiminė ir prezidentinė Lietuva". Pristatys dr. Bronius Nemickas.

Dr. L. Kriaučeliūnas prašė paraginti jaunimą įsijungti į Sąjungos paskelbtą rašiniams konkursą.

A. Misiūnas padėkojo dr. L. Kriaučeliūnui ir Ponaii Irenai už atvykimą, Onai ir Česui šadeikams už šaunią vietovę ir atvykusiems už dalyvavimą. Ponams L. ir I. Kriaučeliūnams įteikė A. Jonynienės šiaudinukų paveikslą, kurio antroje pusė-

je visi išvykos dalyviai pasirašė.

Oficiali išvykos dalis baigta visiems sugiedojus Lietuva brangi. Po to pasisvečiavimas tęsėsi iki vakaro ir nenoromis skirstėmės namo.

Stasys Šimoliūnas

PASIRUOŠIMAI VIENOS KONFERENCIJAI

Vienos konferencijos metu, kai pasirašiusios valstybės peržvelgs Helsinkio baigiamojo akto principų įgyvendinimą, sukaks dvi lietuviams svarbios šventės, kurios bus atitinkamai paminėtos sukurtais leidiniais.

1986 lapkričio 25 d. sueina Lietuvos Helsinkio grupės dešimtmetis. Šia nepaprasta proga, ypatingai Vienos konferencijos šviesoj, PLB vicepirmininkas prof. Tomas Remeikis, talkinant lietuvių informacijos Centru, ruošia leidinį apie Lietuvos Helsinkio grupę. Jame bus uždokumentuota Lietuvos Helsinkio grupės ryžtinga veikla ir pateikiamos žinios apie kiekvieno Helsinkio grupės nario likimą.

LB-nės siunčiamas Lietuvos Helsinkio grupės narys Tomas Venclova, gyvenąs Vakaruose, dalyvaus Vienos konferencijoje ir gyvu liudijimu kels Helsinkio grupės rūpesčius spaudai ir susirinkusiems delegatams.

Lietuvių Informacijos Centro vedėja Gintė Damušytė rengia trumpą Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto istoriją Vienos konferencijai. 1986 m. lapkričio 13 d. sueina 8 metai nuo šio komiteto įsisteigimo Lietuvoje. Leidinyje bus suteikti TTGKK dokumentai bei komiteto narių apybraižos.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė finansuojant, Lietuvių Informacijos Centras Vienai ruošia ir brošiūrą anglų kalba apie religinį persekiojimą Lietuvoje.

Atsargiau su anketom...

(Atkelta iš 3 psl.)

kiekvieną žingsnį, registruojant kiekvieną lankytoją ar sutinkamą asmenį. Tai yra natūralus sovietinės tvarkos reiškinys. Kas liečia Černobylo pasėkas Lietuvoje, kokią informaciją gali laisvojo pasaulio lietuvis suteikti, jei net mūsų veiksniai, kadaise spaudoje skatinti parodyti bent menkiausią dėmesį Černobylo padariniams Lietuvoje, visiškai į tą tragediją nereagavo. Gi griežtai cenzūruojamose laiškuose giminės negali rašyti faktų, kurie draudžiami ir sovietinėje spaudoje. O jei kurie laišškai mūsų nepasiekia, tai mes to nežinome.

Klausimai neseniai iš Lietuvos atvykusiems yra dar mažiau apgalvoti. Turime teisėtai, ir nelegaliai atvykusių, kurie Lietuvoje turi palikę artimus asmenis. Ir tie, kuriems leidimas buvo išduotas, neprašinės buvusių sunkumų, kad nepakenktų likusiems ar nesugriautų galimybės ir juos atsigabenti į laisvę.

Ar nebūtų geriau, kad kreiptume mažiau dėmesio į popierizmą, o daugiau į konkretų išorinį veiksmą, kurį galėtų pamatyti platu-

Brošiūra suglaustai ir vaizdžiai aptars kenčiančios Lietuvos Bažnyčios ir tikinčiųjų dabartinę būklę.

Šalia šių specialių leidinių, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų komisijos nariai — Gintė Damušytė, Juozas Danys, Algimantas Gureckas, Narcizas Prielaida ir Tomas Remeikis — ruošia Lietuvą liečiančią dokumentaciją bei žinias spaudai, kurios bus plačiai skleidžiamos prieš ir per Vienos konferenciją. (LIC)

sis pasaulis, kaip tai pavyko Baltų laisvės žygio metu Europoje?

Vis dar nėra aišku, kokių būdu organizuojama numatytoji Vienos demonstracija. Ar paruošti plakatai? Ar dėvėsime tautiniais drabužiais? Dainuosime? Giedosime? O gal eisime, kaip avys, palaida bala, pasitenkindami surašytais memorandumais ir studijomis, kurių niekas neskaitys?

Kodėl pagaliau nepanaudoti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos", kuri iki šiol buvo laikoma pačiu autentiškiausiu dokumentu, įrodančiu asmens ir religinių laisvių pažeidimus okupuotoje Lietuvoje? Kodėl nepasinaudoti turima medžaga, kurios anonimiškumas yra išlaikytas, viešai negalint apkaltinti nei informacijos tiekėjų, nei pačių nuskriaustųjų? Datos, vietovės, pavardės ir net autentiškų dokumentų nuorašai randami Kronikos tomuose. Turime taip pat ELTOS biuletenius, kuriuose gausu informacijos apie sąžinės kalinius, persekiojamuosius asmenis, net nurodant informacijos šaltinius. Neverta užsikrauti dar vienu nereikalingu darbu, o reikia daugiau koncentruotis į turimus šaltinius ir gerai apgalvotus metodus, kurie savyje telktų turinį, o ne riziką.

• Lilė ir Aleksas Kaziai, Hot Springs, Ark., atsiuntė Dirvai auką 25 dol. su priedu: "Arkanso kalnai ir saulė pasidaro dvigubai malonesni, sulaukus iš Clevelando Dirvą!" Ačiū už auką ir malonų priedą.

• Alfredas Simontis, Lakewood, Ohio, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 18 dol. Ačiū.



INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Įstaigos vedėja

1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8605 RUGSĖJO 12 — RUGSĖJO 26 D.
Iš New Yorko \$1,685.00

Nr. 8607 GRUODŽIO 20 — SAUSIO 3, 1987
Iš New Yorko \$1,471.00

Kelionių maršrutas:

1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje,
2 dienos Helsinkyje.

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, baleto, teatro ar Filharmonijos bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.

Šalia įprastinio maršruto, rugsėjo mėnesio ekskursantai lankys Panevėžį. Gruodžio mėnesio kelionės dalyviams bus parūpinami bilietai į specialius naujametinius spektaklius Operos ir baleto teatre arba Filharmonijoje.

Tarpininkaujame, perkantiems automobilius. Kainos:

Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb.
VAZ 2107 — 4,470 r.
VAZ 2106 — 4,130 r.
VAZ 21003 — 3,900 rb.
VAZ 21013 — 3,360 rb.

Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163,
CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI:
(312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais „FINNAIR“ lėktuvais.



LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30—9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL
60629. Telefonas: (312) 778-5374.



YOU CAN GET THE EDGE AT TRI-C!

Cuyahoga Community College offers over 900 affordable courses to help put you in the middle of today's most in-demand fields!

BUSINESS

- Accounting
- Computer Studies
- Office Administration

ENGINEERING TECH.

- Electrical & Electronic Engineering Technology
- Mechanical Engineering Technology
- Great Lakes Maritime

PUBLIC SERVICE

- Aviation Technology
- Fire Technology
- Law Enforcement
- Graphic Communications and Management Technology

HEALTH CARE

- Medical Assisting
- Medical Laboratory Technology
- Physician Assistant
- Surgeon's Assistant

REGISTER NOW!

CLASSES START SEPT. 29!
Call the 24-Hour HOTLINE today!
861-8578
Get your free Career Guide



**Cuyahoga
Community
College**



GO FOR IT!

WESTERN CAMPUS Parma METROPOLITAN CAMPUS Cleveland EASTERN CAMPUS Warrensville Twp.



KŪRYBA IR MOKSLAS



Angelų miesto kvartetas Australijoje *Antanas Laukaitis*

Rugpiūčio 24 dieną Sydnėjaus Lietuvių Klubo didžioji salė pilna žmonių, kaip kad per didžiuosius Australijos Lietuvių Dienų atlaisdus. Ir žmonių, kurių jau senai nesimatė eiliniuose parengimuose. Jaunimo irgi nemažai. Ir kaip gi jo nebus, kai šiandien, "Angelų Miesto" dainuojantieji inžinieriai, truputį anksčiau, savo gražiomis giesmėmis bažnyčioje, praskaidrinę šventišką pamaldų nuotaiką, dabar ir vėl dainuos. Ir dainuos ne kam, bet tokiam kilniam tikslui — paremti būsimą Pasaulio Lietuvių 6-jo Jaunimo Kongreso, jau kitais metais įvykstančio čia Australijoje. Kiek gandai jau sydnėjiškius pasiekė, tai anksčiau duoti koncertai Melbourne ir Adelaidėje, praejo labai sėkmingai. Gal dėl to ir sydnėjiškiai taip gausiai susirinko pasiklausyti gražių ir garsių vyriškų balsų.

Koncertas, nuo pat pirmos Br. Budriūno "Tėviškėlės" dainos, iki paskutiniųjų, jau skambiais plojimais išprašytų publikos dainų, buvo tikrai puikus, žavintis ir širdį, sveiką ar nesveiką, paliečiantis. Puikus susidainavimas, lyg iš rojus kylantis Emanuelio Jarašūno žavus tenoras, pritariant antrajam Broniui Seliukui ir baritonui Antanui Polikaičiui ir visa tai, lyg ir užantspauduojant, sultingam bosui Rimtautui Dabšiui, kvartetas buvo tikrai puikus. Nesiimdamas nagrinėti jų paskirų dainų ir muzikinio meno, aš tik galiu pasakyti eilinio klausytojo nuomonę — žavinga, gražu ir... dar norėjosi klausyti ilgiau.

Los Angeles kvartetas atvyko į Australiją pačiu

laiku, nes buvo praėjusi jau ilgesnė laiko pertrauka, kai mes turėjome užsienio svečių ir, norint išlaikyti tą lietuvišką dvasinį atsparumą, kad jis nesudegtų karštoje australiškoje saulėje, mums reikia to dvasinio peno gana dažnai. Ir tą šį kartą padarė šie dainuojantieji svečiai inžinieriai.

Pirmą kartą, koncerto metu, nebuvo ir priprastos vidurinės pertraukos. Ją pakeitė kiekvienas dainininkas papasakodamas ir apšviesdamas kvarteto darbus ir jų išgyvenimus, darbą, vargus bei džiaugsmus. Kaip ir pridera pirmasis sveikinimo žodį tarė kvarteto bosas, o gal ir taip jo "Bosas", R. Dabšys, pasidžiaugdamas gražiu priėmimu ir pasveikindamas taip gausiai susirinkusius Sydnėjaus lietuvius. Vėliau, jau po taip gerai pasisekusio šio šventinio koncerto, prie kavos puoduko, skanaus Lietuvių Namų šeimininkės torto ir vyno stiklo, kartu su Sydnėjaus jaunimu, dainuojančiu mūsų klebonu prel. P. Butkum ir kitais svečiais, dainininkai ir vėl padainavo, žinoma, jau daug laisviau, pritariant Sydnėjaus jaunimui, daug gražių ir skambių lietuviškų dainų. Gi aš tuo tarpu trumpai pasikalbėjau ir paklausiau svečių apie jų buvimą ir svečiavimąsi Australijoje.

"Bosą" kvartete ar bosą dainoje, R. Dabšį pažįstu jau senai ir mes sportininkai jo ir jo kolegų, kurie mus Australijos lietuvius sportininkus, taip gražiai ir dar ne vieną kartą, priėmė ir vaišino Los Angeles, niekuomet nepamiršime. Atitraukęs jį nuo dainos ir paklausiau:



Australija ne Kalifornija. Reikėjo šilčiau apsirengti. Dainuojantieji inžinieriai pamatė tai ką turėjo pamatyti — kengūras. Iš kairės: Dabšys, Seliukas, Polikaitis ir Jarašūnas.

— Sakyk, Rimtautai, kaip tau sekasi pas mus?

— Iki šiol tikrai labai gerai. Pradėjom nuo Melbourne, kur ir savų giminių turiu, todėl, jau neskaitant, kaip žmonės sakė, po pasisekusio koncerto, mums buvo labai gerai. Adelaidėje ir buvo panašiai. Visur australiečiai mus labai gražiai prižiūrėjo ir rūpinosi.

— Kaip viskas tau patinka čia?

— Kengūrų žemėje aš svečiuojusi pirmą kartą ir esu labai sužavėtas viskuo pas jus, todėl ir nesakau, kad tai bus paskutinis kartas čia.

— O kaip jums sekasi Amerikoje?

— Kaip matai, tai dar visi atrodome neblogai. Dirbam ir uždirbam taip pat gerai, todėl ir nenorim jokios finansinės paramos iš jūsų. Gi mūsų veikslis daktaras Emanuelis profesorius ir duoną uždirba universitete, o ant linksmumo doleriukų padaro iš tų didžiųjų kranų, kurių jis yra vienas iš nedaugelio pasaulyje žinomų specialistų. Taip kad gyvent galima neblogai ir dar lieka jėgų lietuviškai dainai.

— O kokie gi tavo išpūdžiai čia?

— Pirmų pirmiausia tai pavydžiu jūsų tų gražių lietuviškų namų visuose miestuose, o ypatingai jūsų Sydnėjaus klubo. Jie man padarė labai didelį išpūdį ir labai nustebino. To mes pas save neturime. Nors ir per trumpą viešnagės laiką sutikau nemažai lietuvių. Jie visi mus labai nuoširdžiai ir gražiai priėmė, ko kartais ir Amerikoje nerastavom. Ačiū visiems.

— Išvykdamas ką gi pa-

linkėtum Australijos lietuviams?

— Nuoširdžiai linkiu viešingai dirbti ir toliau nepagailėti jėgų būsimam Jaunimo Kongresui, priimant pasaulio lietuvišką jaunimą taip kaip jūs priimat ir kitus visus savo svečius. Linkiu ir tikiu, kad mes ir vėl greit pasimatysim ir gal jau Amerikoje Jaunimo Kongreso, Sporto ar Dainų ir Tautinių šokių švenčių metu.

Kvarteto pats mažiausias puikusias tenoras, jau neminint jo visų titulų kaip inžinierius, daktaras, profesorius, o gal ir dar daugiau, Emanuelis Jarašūnas atsivežė ir visą savo šeimą kartu su savim. Tai žmoną Laimą ir sūnus tinklininkus Aurių ir Romą, kurie Amerikoje kovojo prieš mūsų tinklinio rinktinę. Koncerto metu, pristatydamas savo kitus kolegas, trumpai juos apibūdino: Polikaitis — ramus, gi dainuojant jo mėgiamas dainas, yra net sukalbamas. Dabšys — akominio būdo žmogus ir kuo mažiau žodžių, tuo jam geriau. Seliukas — tai nei aukštaitis, nei žemaitis, nei suvalkietis bei dzūkas, o tikras vilnietis. Būdamas toks patrijotas, dar ir dabar pasamoneje kovoja su lenkais, todėl, paliekant Los Angeles ir einant pro patikrinimo vartus, jam net peilį iš kišenės atėmė.

Emanuelis ir senas pažįstamas prietelius, priėmęs, vaišinęs ir rūpinęsis Australijos lietuviais sportininkais, jiems viešint Amerikoje. Todėl, jau susitikus pas kengūras, kalbų netrūko, o atminimui jis net dar kvarteto naujausią plokštelę, su visų dainininkų parašais, man padovanojo. Ačiū, tačiau čiupau ir jį pokalbiui.

— O kaip tau, mielas prieteliau, pasirodė šis kraštas, apačioje žemės?

— Pirmieji išpūdžiai, Antanai, buvo tikrai labai geri ir esu labai patenkintas ir nustebintas tokiu gražiu ir tiesiog nesvietišku, jūsų nuoširdumu. Jūsų nedaug, bet jūs tokie vaišingi ir tokie nuoširdūs. Aš nepameluosiu ir atsiprašau, Australiją išivaizdavau atsilikusią, tačiau radau pažangų ir susitvarkiusį kraštą iš ko ir mes galėtume daug ko pasimokinti. Pati kelionė sekėsi labai gerai ir čia Australijoje, tiesiog žavingai.

— Žiūrėk, Emanueli, jūs čia Australijoje labai daug padėjote Jaunimo Kongresui (vien tik iš Sydnėjaus jie gavo apie 2000 dolerių), gi tavo du sūnūs yra sportininkai ir rengiasi atvykti į būsimą 1988 m. Pas. Liet. Sporto šventę. Gal kartais ir sportininkams galėtumėte ką padėti?

— Kam gi daugiausiai reikalingi pinigai ir parama, jeigu ne mūsų jaunimui. Suvesti skirtingų kontinentų lietuvių jaunimą į vieną vietą, tai ir yra pagrindinis tikslas. Mes padėjome Jaunimo Kongresui ir, jei kuo kvartetas, ar aš pats, galėtume padėti ir prisidėti prie lietuviškumo išlaikymo ir Pas. Liet. Sporto šventėje, tai mes nesigailėsime nei savo jėgų, nei savo išlaidų. Kaip ir šį kartą, mes ir vėl apsimokėsime savo kelionės išlaidas ir tikrai padėsime. Ir, jei tik jėgos, o ne finansai leis, tai kvartetas bus ir sportininkų draugas.

— Išvykdamas ką galėtum palinkėti mums?

— Norėčiau pasakyti, (Nukelta į 6 psl.)



Dirvos bendradarbis Antanas Laukaitis su dr. Emanueliu Jarašūnu.

Angelių miesto kvartetas Australijoje...

(Atkelta iš 5 psl.)

ypatingai jaunimui, kad jie darytų viską, kas tik yra įmanoma, kartu su vyresniaisiais, kad kuo ilgiau būtų pratęstas visas lietuviškasis gyvenimas ir darbas išeivijoje. Nesvarbu, kad mes gyvename skirtinguose kontinentuose ir problemų turime visur, tačiau pasiduot mes negalim ir lietuvišką darbą turim tęsti toliau. Į visus klausimus aš norėčiau atsakyti Bernardo Brazdžionio žodžiais: "Mylėsi Lietuvą iš tolo, Visa širdim, visais jausmais. Iš tolo meilė neprapuola, Po balto marmuro namais."

Ir nežinau ar daugiau kas lietuviškų dainų, su visais žodžiais, žino kaip Antanas Polikaitis, kuris po koncerto ir kavos puoduko, padedant ne tik savo kolegoms, bet ir Sydnėjaus jaunimui, pravedė antrą irgi labai puikų koncertą. Poilsui, paprasčiau ir jį pasidailinti savaisiais išpūdžiais.

— Mums yra tikrai labai malonu viešėti svetingoj Australijoje, o ypač Sydnėjaus mieste, kur esame taip rūpestingai glojami ir vaišinami. Mūsų kvarteto gimimo metai yra neaiškūs, nes pas kleboną neįmetrikuoti, tačiau bėgamai dainuojame jau 20 metų. Repertuare turime 53 dainas ir 4 giesmes ir tuo pačiu visi esame šv. Kazimiero parapijos choro, vadovaujamo muz. Br. Budriūno, nariai. Gimėm todėl, kad reikėjo dainos vieneto įvairiems tautiniams ir kitiems parengimams. Kad visai neliktumėm nežinomi, išleidom jau dvi plokšteles ir jų krikštytos buvo tikrai puikios. Gavus jūsų jauni-



Dainuojantys inžinieriai R. Dabšys, A. Polikaitis, Br. Seliukas ir E. Jarašūnas koncerto metu.

mo kvietimą, atskubėjom ir į Australiją. Aš pats dar gi ir su žmona, nes ir giminių Melbourne dabar turime. Mūsų cementuotojas ir dažnas patarėjas yra kompozitorius Bronius Budriūnas, dažna pagalbininkė yra pianistė Raimonda Apeikytė. Ilgą laiką mums skambino sūnus Rimas, kuris susigiminiavo, veddamas melbournietę Ramutę Juškaitę. Paskutinius du metus mūsų muzikinis vadovas yra muz. Aloyzas Jurgutis. Šitie metai ir buvo patys darbingiausi.

— O kokie jūsų išpūdžiai čia, — paklausiau?

— Išpūdžiai yra labai šviesūs, ypatingai kai susipažinau su savo nauja Juškų gimine Melbourne, kur nuo pat pirmų dienų pajutom labai didelį nuoširdumą. Viešint Australijoje, aš pasigedau koncertuose daugiau jaunesnės kartos atstovų. Dėl jų mes ir atvažiavome pas jus, o klausytojai, daugumoje, buvo vy-

resnieji. Kalbant apie miestus, tai kiekvienas iš jų turi savo charakterį. Melbourne aš tai daugiausiai mačiau, kai Adelaidėj aš buvau nustebintas labai gražiu parapijos susitvarkymu, gražia mokykla, tik... labai mažai mokinių. Sydnėjus nustebino savo labai gražiomis įlankomis, puikiais Lietuvių Namais ir gražiu savo susitvarkymu, ko mes Los Angeles neturime. Pasigedau tik greitkelių.

— O ką gi mums galėtumėte palinkėti?

— Norėčiau, kad jaunimas pilnai įvykdytų savo užsibrėžtus tikslus ir 6-ji Pas. Liet. Jaunimo Kongresą padarytų geriausiu iš visų. Mes bandysime ir jūsų "Svajonėms", kurios lankysis metų gale pas mus, kuo daugiau padėti ir jas paremti. Ačiū už viską.

Paskutinį ir didžiausią, sugavau Bronių Seliuką, tą kietą vilnietį kovotoją, paklausdamas:

— O kaip gi jums pas mus sekasi?

— Neklausk, išpūdžiai labai geri, nes apie Australiją, nors iš kitų ir žinojau, kad yra gerų lietuvių, aš viską tik vaizduotėje turėjau, nes nei giminių, nei vilniečių čia nežinojau. Mus visur taip gražiai priėmė ir globojo, kad tikrai tas liks man nepamirštamais išpūdžiais.

— Ar radot kokį nors skirtumą čia?

— Kiek mačiau, tai ekonominiai skirtumai kaip ir nėra. Žmonės viską tą patį turi kaip ir mes Amerikoje. Stebėtina tik, kad esate taip gerai susiorganizavę ir turit tokius puikius namus ir klubus.

Atsisveikindamas, aš linkiu jums gero pasisekimo jūsų visoje veikloje ir norėčiau, kad visuomet prisimintumėte, jog esate lietuviai ir nesijaustumėte, kad esate vieniši tolimoje Australijoje, nes mes Amerikoje visuomet jums padėsime ir jus visuomet suprasime.

Su kvartetu važiavo ir dvi ponios, tai dainininkų žmonos. (Ar tik nebijojo, kad čia kokia nors jauna kengūraitė jų dainininkų vyrų sau neprisiviliotų). Įdomu buvo išgirsti ir jų nuomonės apie mus. Todėl ir užpuoliau pirmąją — Laimą Jarašūnienę, lituanistinės mokyklos mokytoją.

— Sakykit, Ponia, ką gi jūs galvojat apie tuos lietuviškuosius kengūras?

— Aš jau senai žinojau apie jus ir jūsų tą vaišingumą bei nuoširdumą, kai dabar ir pati patyriau visose jūsų kolonijose. Pas jus tikrai neradau nieko, kas man būtų nepatike. Pati Australija gražus, didelis ir puikus kraštas ir aš esu juo sužavėta. Kas liečia lietuvių, tai visos kolonijos mane labai sužavėjo. Turite puikius savo namus, gražiai sugyvenate ir Los Angeles turėtų iš jūsų pasimokinti, kai reikia tokius gražius namus įsigyti.

— Ką gi mums galėtumėte pasakyti?

— Iš visos širdies aš linkiu, kad Australijos lietuviai dar ilgai, ilgai gražiai gyventų, nepavargtų ir taip gražiai lietuviškai gyvuotų. Paklausiau ir antrą lietuviškos mokyklos mokytoją Dalilę Polikaitienę, kurios vaikai jau yra buvę Australijoje, čia šoko, dainavo ir sportavo, kai Rimas net ir mūsų vieną gražuolę pasigrobė ir išsivežė į Kaliforniją.

— Kaip gi jums, Ponia, patinka pas mus?

— Atvykau pirmą kartą pamatyti ir susipažinti su giminėmis ir mano sūnaus žmonos kraštu. Išpūdžiai labai geri, tik vaišina ir vaišina. Kaip buvusi Los Angeles lituanistinės mokyklos vedėja, buvau sutikusi ir su jūsų savaitgalio mokyklų mokytojais ir mačiau mokyklas. Labai gražu, kad valdžia jums padeda ir daro daug lengvatų svetimtaučiams. Malonu buvo matyti jus taip gražiai susitvarkiusius, turinčius tokius puikius savo namus ir veikiančius taip gražiai. Man labai patiko jūsų gražusis Sydnėjus.

— Ir ką pasakytumėt atsisveikinant?

— Linkiu, kad lietuviškoje mokyklose mokinių nemažėtų, bet didėtų ir kad visa jūsų bendruomenė padėtų jaunimui suruošti kuo geresnį ir gražesnį kongresą, į kurį ir nemažai mano šeimos narių atvažiuos. Viso geriausio jums.

Jeigu šiuo metu Sydnėje yra gyvas lietuviškasis sidabras, tai juo yra Sydnėjaus Liet. Jaunimo S-gos pirmininkė dr. Rita Barkutė. Gerai, kad ji jauna ir netekėjusi dar, o taip ir nežinau, ar nuo visų bėgiojimų ir rūpesčių, nereikėtų mamai, medicinos daktarei, susirūpinti jos širdele. Net ir koncerto uždarymo kalbos ji neturi laiko pasirašyti. Ir vėl gerai, kad toks geras pagalbininkas yra jos tėvelis, mūsų visų skautų vyriausias "Bosas", kuris už savo visą pagalbą dukrai, jau ne vieną "gero darbilio" mazgelį galės užsirišti.

Pričiuopau ir ją belakstantį ir paklausiau kaip viskas pasisekė?

— Kiek žinau, tai pas mus Sydnėje pasisekė viskas labai gerai ir buvo labai malonu tokius svečius čia pas save turėti. Jie ne tik per koncertą, bet ir po jo, parodė tikrą lietuvišką draugiškumą dvasią, kai visi kartu bendrai dainavom. Net ir jiems išvykus, mūsų jaunimas, jau pats vienas, dar ilgokai dainavo, kol nebuvo išprašyti eiti į tautinių šokių repeticiją.

Savo ir viso mūsų jaunimo vardu, aš labai nuoširdžiai visam kvartetui dėkoju. Jie padėjo mums tiek daug. Tolimesniame jų gyvenime ir darbe aš linkiu jiems daug sėkmės, naujos plokštelės išleidimo ir jėgų jų lietuviškame darbe, nes jie, nors ir ne jaunimas, nors širdyse tikiu, kad yra jauni, mus taip remia ir padeda visam pasaulio lietuviškam jaunimui. Dar kartą ačiū.

Baigiant ir aš nuoširdžiai dėkoju visiems savo Angelių Miesto draugams dainininkams, už tokį puikų koncertą ir mūsų lietuviškosios dainos tą gražų išpildymą. Ilgiausių metų jums ir jūsų visam kvartetui.



1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

15 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS

293 AUBURN ST.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių išskvėtimo dokumentus

nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas

dovanas giminių Lietuvoje

tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073

Woodhaven, N. Y. 11421

Algirdas Vokietaitis

Erškėtingas kelias į laisvę

1945-1946 METŲ LAIKOTARPIO EPIZODAS (4)

Slapstausi pas lietuvius pabėgėlius

Staiga priešais mane, miško vidury, išdygo mažas, karo sugriautas kaimelis. Įvažiuojant nesimatė jame nė gyvos dvasios. Atrodė lyg kaimas būtų visiškai gyventojų apleistas.

Bet štai, iš vienintelio dar nesugriauto namelio lango plevėsavo lenkiška vėliavėlė. Taigi, jam turėjo gyventi lenkai. Pagalvojau, kad čia gal galima būtų išprašyti nakvynei. Privažiavęs namą pamačiau vidutinio amžiaus vyrą kertantį malkas. Užkalbinau lenkiškai, klausdamas jo kelio į artimiausią miestelį. Jis lyg nusigando pamatęs uniformuotą raudonarmietį ir, atsigręžęs į namo pusę, gražiai lietuviškai pašaukė:

— Juozai, eik čia! Kažkoks ruskis paklydo ir klausia kelio!

Aš tiesiai negalėjau patikėti savo ausims. Taigi čia ne lenkai, bet manė tautiečiai, vien prisimėtę lenkais. Turėjau gerokai susivaldyti nesusukęs iš džiaugsmo. Matyt pati Apvaizda bus atvedusi mane į ši visų užmirštą kaimelį.

Pasirodžius duryse tam 'Juozui', tuoj pat pasisakiau esąs ne rusas, bet lietuvis ir kad jiems nesą ko manęs bijotis. Tada jie pakvietė mane į vidų. Ten radau ir daugiau žmonių. Prisistačiau iš anksto susigalvota Antano Olekos pavarde (Barkaus ar Vokietaičio pavardės saugumo sumetimais nenorėjau naudoti). Pasiprašiau nakvynės. Jie mielai sutiko duoti man guolį ant aukšto.

Man rūpėjo kuo greičiau paslėpti arklius. Gavau sutikimą pastatyti juos tvarte. Į tvartą palydėjo mane apie 20-ties metų jaunuolis. Išsikalbėjus paaiškėjo, kad aš Lietuvoje pažinojau jo tėvą, gerą lietuvių patriotą. Tad galvojau, kad ir jo sūneliu galiu pasitikėti. Čia man ir atėjo mintis paprašyti jo pagalbos. Taigi padėjau savo kortas ant stalo: pasisakiau savo tikrąją pavardę (pasirodė, kad jis apie mane buvo Lietuvoje girdėjęs), prisipažinau ką tik pabėgęs iš sovietinės kariuomenės ir paprašiau jo padėti man vykdyti tolimesnį savo planą, mėginant pabėgti į Švediją. Dar pridėjau, kad jei viskas vyktų kaip mano planuota, tai gal aš ir jį galėčiau kartu paimti į Švediją. Jis mano nupasakojimui patikėjo ir buvo matomai užintriguotas mano plano, kadangi jis ir pats jau kurį laiką buvo svarstęs galimybę iš šitos skylės ištrukti. Tad jis tuoj pat be jokių abejojimų sutiko

ko man padėti, tik prašė niekam kitam iš namo įnamių apie mudviejų planus nepasakoti, nes jie labai biją bet kokių konfliktų su rusais ar lenkais.

Grižę į namus radome jau stalą paruoštą vakarienei. Susėdę išsikalbėjome. Paaiškėjo, kad visi, išskyrus tą jaunuolį, yra lietuviai ūkininkai, pabėgę su visa savo manta nuo rusų į tą rytinės Vokietijos sritį, kuri ką tik buvo priskirta Lenkijai. Taip jie ir įstrigę šiame Dievo užmirštame kampelyje, dieną ir naktį bijodami, kad rusai neišvežtų jų atgal į Lietuvą. Dėl to jie ir išsikabinę lenkišką vėliavėlę tikėdamiesi, kad lenkai ir rusai paliks juos, kaip 'lenkus', ramybėje. Savo ruožtu aš turėjau jiems pameluoti, kad esąs raudonarmietis mobilizuotas Lietuvoje, vykstant į kaimyninį miestelį parvežti maisto produktų savo daliniui.

Prieš einant miego dar gavau progą su savo jaunuoju draugu trumpai aptarti rytdienos planą: jis parūpintų man civilius rūbus ir aš, išvykęs iš kaimelio, mėginčiau atsikratyti arklių bei vežimo ir, pakeitęs raudonarmiečio uniformą į civilinius rūbus, pėsčiomis grįžčiau pas savo lietuvius draugus.

Lapkričio 1 d. rytą, dar neprašvitus, paslėpiau vežime iš savo draugo gautus civilinius rūbus, atsisveikinau su savo geradariais ir leidau si kelionėn, jau paskutinį kartą raudonarmiečio uniformoje.

Išvažiavęs iš miško dabar jau vengiau didesnių kelių ir vietovių, kur būtų pavojaus susidurti su rusais. Svarbu buvo nuvažiuoti kiek galint toliau nuo mano slėptuvės pas lietuvius miške. Po kelių valandų kelionės jau pradėjau žvalgytis geros ganyklos arkliams ir miške, kur galėčiau persirengti. Netrukus atradau ko ieškojau -- gražią, dar nugenytą pievelę šalia sugriauto negyvenamo ūkio, ir nedidelę giraitę prisišliejusią prie jos. Apsižvalgęs ar kas manęs nemato, iškinkiau arklius, atsisveikinimui pabučiavau juos ir paleidau ganytis. Pats, nuėjęs į miškelį, greitai numečiau savo karišką uniformą ir apsirengiau gerokai apnešiotais civiliniais rūbais. Uniformą užkasčiau griovelyje.

Dabar dar tik reikėjo pasigaminti sau šiuokius tokius asmens tapatybės dokumentus -- apgaulingą asmens liudijimą su išgalvota pavarde. Be jo, jau per pirmąjį lenkų milicijos dokumentų patikri-

nimą tuoj pat patekčiau daboklėn. Prieš vykdant savo pabėgimo planą, mūsų dalinio raštinėje turėjau progos pmatyti įvairaus tipo rusiškų pažymėjimus bei liudijimus, paruoštus ant paprasto popieriaus, be jokio antspaudų ir pasirašomus paprastai viršilos. Vieną kitą tokių priimtyvių liudijimų tekstų buvau jau net atmintinai išmokęs. Taip, atsisėdęs ant kelmelio, ir pasirašiau sau rusiškai sekančio turinio 'Spravką':

Pažymėjimas

Siuo pažymima, kad drg. OLEKA Antanas, Juozo sūnus, gimęs 1907 m., nuo rugpjūčio 1 iki spalio 20 d. yra tikrai dirbęs Noj Pecino sovchoze vežėjo pareigose ir yra pametęs savo dokumentus, ką liudiju savo parašu.

Už baro viršininką, viršila SUMILOV 1945.X.20

Pakeitus raudonarmietį Joną Bartkų į civilioką antaną Oleką, kažkaip palengvėjo, kadangi dabar jau galutinai atsikračiau visų ryšių su Raudonąja armija. Padaręs šį žingsnį jaučiau moralinį laimėjimą, lyg atsikėsdamas rusams už mano, kaip lietuvių, nelegalų įtraukimą į sovietinę kariuomenę (aš niekad nelaikiau save Sov. Sąjungos piliečiu ir niekad nebuvau savininku sovietiško paso).

Žemėlapyje suradau vietą į kurią buvau patekęs ir suplanavau savo maršrutą atgal.

Išnėręs iš miškelio, vilkėdamasi panešiotais darbo rūbais ir kepure, greitai žingsniu pasileidau 'namų' link. Nenorėdamas pakeliui sutikti lenkų milicijos, gyvenamas vietas apeidavau, kas prailgino mano kelią. Pradėjo temti, o dar buvo likę apie 8-10 km. kelio. Žinojau, kad sutemus buvo uždrausta vaikščioti keliais bei gatvėmis, tad norom-nenorom reikėjo pagalvoti apie nakvynę.

Apie tą laiką pasiekiau nedidelį bažnytkaimį. Užėjau į pirmąjį namą pasiteirauti apie nakvynės galimybę. Seimininkas paaiškino, kad nakvynei esąs reikalinga vietinio vykdomojo komiteto pirmininko leidimas. Nematydamas kitos išeities nutariau rizikuoti ir, pasitikėdamas savo gamybos rusišku liudijimu, užėiti pas tą pirmininką - aišku, komunistą, - ir mėginti iš jo gauti leidimą nakvynei.

Duris atidarė vidutinio amžiaus vyras ir, paklauses

koku reikalu atėjau, paprašė užėiti į vidų. Pasisakiau esąs Vilniaus lenkas (jis galėjo tai pastebėti iš mano lenkiško akcento) ir parodžiau jam savo rusišką 'spravką', paaiškindamas, jog esu pakelyje į apskrities miestą Szczecine - gauti lenkišką pasą. Nežinau ar jis suprato kas tame liudijime parašyta, bet tas, atrodo, padarė jam didelį ispūdį. Jis tapo labai draugiškas, supažindino mane su savo žmona ir net pakvietė vakarienei. Draugiško pasikalbėjimo metu jis pasiūlė ir nakvynę jo namuose. Žinoma, buvo sunku atsisakyti nuo tokio pasiūlymo - tiesiai neįtikėtinos laimės! Taigi -- raudonosios armijos dezertyras priimamas nakvynei pačiame širšių lizde, pas komunistą, aukštą kaimo pareigūną!

Gerai išmiegojęs ir papusryčiaęs, padėkojau savo seimininkams už viešnagę ir išėjau Szczecineko kryptimi. Paėjęs kiek už kaimo, pasukau takeliu lietuvių kaimelio kryptimi ir be tolimesnių nuotykių, apie pietus, pasiekiau savo tikslą.

Seimininkai labai nustebo ir kiek nusigando pamatę mane apsirengusi jau civiliniais rūbais. Aš jiems tuoj paaiškinau, kad esu pabėgęs iš Raudonosios armijos ir paprašiau jų duoti man prieglaudą pas juos bent porai dienų, kol jaunasis mano draugas valsčiaus miestelyje sutvarkysias reikalingus registracijos dokumentus ir aš galėsiu pesikelti kiton vieton. Jie, nors ir nelabai noriai, sutiko paslėpti mane šie ne ant aukšto.

Sekančią dieną jau aliarmas: pašnibždomis man praneša, kad sunkvežimis su keliais enkavedistais sustojęs prie namo durų. Aš tik giliau

įsiknisau į sieną. Apačioje pasigirdo vyriški balsai -- klausausi, ar kas nelips laiptais į aukštą. Niekas nelipo. Sunkvežimiui išvažiavus sužinojau, kad pamatę vėliavėlę enkavedistai užėjo atsigerti vandens ir pažiūrėti kas name gyvena.

Seimininkas, išgąsdintas šio įvykio, paprašė mane išsikraustyti iš jo namų, nes mano buvimas čia statas į pavojų visus namo gyventojus. Aš, gerai suprasdamas jo rūpestį, pažadėjau tuoj pat, kai tik gausiu lenkišką registracijos liudijimą, iš jo namų išeiti.

Lapkričio 5 d. mano draugas išrūpino man - papirkęs vieną valsčiaus miestelio tarnautoją - lenkišką registracijos liudijimą (zaswiadczenie) Antoni Olek vardu. Tai gi dabar turėjau jau du liudijimus: falsifikuotą - rusišką ir tikrą - lenkišką, bet abu fiktyvia Olekos pavarde.

Tą pačią dieną, padėkojęs seimininkams už suteiktą pagalbą, išsikrausčiau iš jų namų ir su savo draugu išvykau į valsčiaus miestelį, kur jis jau buvo mudviem pasamdes kuklų kambarėlių. Atvykę į ten aptarėme tolimesnį veikimo planą. Aš pasiūliau, nieko nelaukiant, tuoj pat leistis kelionėn geležinkeliu į Gdynę, ten susiršti su švedų jūrininkais (tuo metu aš jau pusėtinai kalbėjau švediškai) ir, pasislėpus jų prekiniam laive, pabėgti į Švediją. Kartu žadėjau ir jį Švedijon paimti. Jis su mano planu sutiko ir pažadėjo iš savo sutaupų mudviejų kelionę finansuoti.

(Bus daugiau)

CARPENTER
Experienced in all phases of home remodeling. Must own truck and tools. Please call
BILL (9-5)
(215) 329-7608 (31-45)

PETRONĖLĖ ORINTAITĖ

LEGENDŲ LIEPSNOS. Poemos. Aplankas ir vinjetės dail. Birutės Vilkutaitytės-Gėdvilienės. 92 psl. kietais viršeliais, kaina 6 dol. Išleido Vilties leidykla. Knygoje trys poemos. Parneškit ilgesio žariją — Dariui ir Girėnui, Vizijų sakmėj — M. K. Čiurlioniui ir žengė broliai (Miško brolių sesužei).



— A T K I R P T I —

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 6 dol. ir prašau atsiųsti man Petronėlės Orinitės poemas LEGENDŲ LIEPSNOS.

Vardas ir pavardė

Adresas



Los Angeles Lietuvių kredito kooperatyvo valdyba posėdžių kambaryje. Iš kairės: sekret. V. Juodvalkis, dir. J. Petronis, pirm. R. Bužėnas, vicepirm. B. Dūda, išd. I. Medziukas.

V. Gilio nuotr.

LOS ANGELES LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS GERAME KELYJE

Ign. Medziukas

Prieš 24 metus būrelis steigėjų, susirinkę Tautiniuose namuose, įkūrė Lietuvių kredito kooperatyvą. Tikslas buvo sujungti lietuvių savitarpinei pagalbai, kad turintieji atliekamų pinigų galėtų juos saugiai investuoti, o jų reikalingiems būtų sudarytos palankesnės sąlygos pasiskolinti. Iš pradžių savo narys, kaip reikalauja nuostatai, kooperatyvas riboja Tautinių namų nariais. Vėliau jo Bylaws buvo praplėsta, apimant visą Lietuvių bendruomenę.

Daugelį metų kooperatyvas stengėsi padėti savo tautiečiams ir pamažu augo jo aktyvai. Deja, dėl nepalankių kredito kooperatyvus Kalifornijoje reguliuojančių įstatymų negalėjo pilnai išvystyti savo pajėgumo. Svarbiausias suvaržymas buvo skolinamų sumų nekilnojamam turtui aprėžimas iki \$10,000.00 asmeniui (\$20,000.00 šeimai). Tad kredito kooperatyvui teko ribotis smulkaus kredito draugijos operacijomis. Tik paskutiniuoju metu pakeitus įstatymą, susidarė

palankesnės sąlygos jo augimui, nes kooperatyvas gali skolinti nariui iki 10% visų kooperatyve turimų indėlių (Shares). Bet iš kitos pusės, Kalifornijos korporacijų departamentas išleistomis taisyklėmis suvaržo, kad nekilnojamam turtui garantuotų paskolų nebūtų išduota daugiau 40% visų rūšių paskolų, nebent šis departamentas išimties keliu leistų tą ribą peržengti.

Iš pat pradžių Lietuvių kredito kooperatyvas savo operacijoms pasitenkino kukliu kambarėliu Tautinių namų II aukšte. Raštinė buvo atidaryta 7 val. savaitėje. Plečiant operacijas, Lietuvių kredito kooperatyvo valdyba, susitarusi su Tautiniais namais, nutarė perkelti kooperatyvą į atnaujintas tam reikalui pritaikintas patalpas, vasarą vėsinamas, žiemą apšildomas, tų pačių namų I aukšte, 3352 Glendale Blvd., ir operacijas atlikti kasdien, išskyrus pirmadienius ir sekmadienius. Šiuo metu kooperatyvas yra atidarytas: antradieniais nuo 10 iki 7 val. vak., trečiadieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais nuo 10 iki 3 val. p. p., šeštadieniais nuo 10 iki 12 val. prieš piet.

Kooperatyvo reikalus tvarko visuotiniam narių susirinkime išrinkta valdy-

ba, kuri pasiskirsto pareigomis. Ilgiausiai kooperatyvui yra pirmininkavęs A. Kiršonis; jam praėjusiais dėl nesveikatos pasitraukus, šiuo metu valdybą sudaro: pirm. R. Bužėnas, vicepirm. B. Dūda, išd. I. Medziukas, sekretorius ir reikalų vedėjas V. Juodvalkis, direktorius J. Petronis; kredito komitetas paskoloms tvirtinti: pirm. I. Medziukas, sekret. V. Tamošaitis, narys J. Petronis; priežiūros komitetas: pirm. A. Mikuckis, nariai: R. Stočkus ir R. Jocas.

Nuo šių metų pradžios perkėlus kooperatyvą į naujas moderniškias patalpas, narių skaičius paaugo apie 10%, indėliai pasiekė 2 mil. dol. ir įvairių rūšių (asmeninės, mašinoms pirkti, ga-

rantuotos nekilnojamam turtui) paskolos iki 1 mil. dolerių. Tenka atkreipti visų dėmesį, jei kas turi vad. Credit Card ir moka aukštus procentus, kredito kooperatyvas tokiems ateina į pagalbą, paskolindamas žymiai žemesniu procentu, tuo būdu daug sutaupydamas pinigų savo nariams.

Perkant mašiną, baldus ar ką nors kita, visuomet yra naudinga kreiptis į Lietuvių kredito kooperatyvą ir sužinoti, kiek paskola kainuotų — dažniausia čia procentas bus žemesnis negu siūlomas kitur.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ



Karo audrų išdraskytos šeimos trys seserys Valeišaitės po 42 metų susitikusios Kalifornijoje Valės Barauskienės namuose. Iš kairės — Janina Varžgalienė iš Kauno, Valė Barauskienė, Glendale, Ca. ir Regina Kurauskienė iš Australijos. Po jaudinančio ir trumpo pasisvečiavimo viešnios išvyko atgal į savo namus.

JUOZAS AUDĖNAS

LIETUVOS VALSTIEČIAI LIAUDININKAI

Olga Audėnienė
23939 So. Gage Road
Wilsonville, Oregon 97070

Siunčiu \$18.00 ir prašau man atsiųsti J. Audėno knygą.

Pavardė ir vardas

Adresas

Parašas



L. A. Lietuvių kredito kooperatyvo direktoriai prie kooperatyvo patalpų: 3352 Glendale Blvd., Los Angeles, Ca. Iš kairės: J. Petronis, V. Juodvalkis, R. Bužėnas, B. Dūda ir I. Medziukas. V. Gilio nuotr.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMĄ**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

GELEŽINIO VILKO stovykla Anglijoje

S. B. Vaitkevičius

LSS Europos rajono tradicinė 37-toji "Geležinio Vilko" vardo skautų-čių vasaros stovykla, Lietuvių Sodyboje, Anglijoje, liepos 26 — rugpiūčio 3 d. d.

Jau savaitę prieš stovyklą pasigirsta gražiosios Lietuvių Sodybos kalnelyje garsai, indų braškėjimas virtuvėje, kūjelio smūgiai statant palapines, tai anksčiau atvykę skautininkai bando įrengti stovyklą, kad visiems suvažiavus teliktų tik papuošimo darbai atlikti ir kad greičiau galėtume eiti prie numatytos stovyklos programos. Jiems į talką ateina vienas kitas Sodybos gyventojas, atostogautojas, ir greitai išauga du gražūs palapinių kaimečiai: — "Vilnelės" ir "Gedimino Kalno". Įvedamas vanduo, net ir šaltas "dūšas". Belieka tik laukti gyventojų.

Puikus šeštadienio rytas sutraukia iš artimų ir tolimų Anglijos vietovių brolius ir seses. Atvyksta net visa Skotijos "Vytauto Didžiojo" draugovė su draugininku ir instruktoriais. "Aušros tuntas" — Vasario 16-tosios gimnazijos Vokietijoje, atstovaujamas 3-jų sesių (australietės) ir 3-jų brolių (amerikonai). Iš Prancūzijos "liepsnelė" Mina su mamyte Jolanta Vaičiūte-Goutt.

Susitikę, pasisveikinę su pažįstamais, susipažinę su naujais atvykusiais visi bando imtis darbo: — puošti stalą, vėliavų aikštelę, daryti vartus, o tų darbų dar begalybė.

Vakare prie vėliavų aikštelės gražiai uniformuoti išsirikiavę skautai ir skau-

tės laukia stovyklos atidarymo. Rajono vadas priima raportą: — 75 broliai, sesės ir instruktoriai išrikiuoti stovyklos atidarymui. Sveikina šūkiu "BroLIAI ir Sesės būdekite!" "Vis būdžiu" nuaidi toli, toli per visą šilėlį. Skaitomi įsakymai.

Stovyklos viršininkas s. S. B. Vaitkevičius, adjutantas ps. dr. R. Valteris, jo pavaduotojas v. s. J. Maslauskas. Sesių pastovyklės viršininkė: ps. V. Gasperienė, jos pav. prit. sk. Helen Pilcher. Brolių pastovyklos viršininkas sk. v. V. O'Brien, jo pav. prit. sk. skl. Matas Julius (Skotija). Rajono vadas perima sto-



Svečiuose brolių pastovyklėje. Iš kairės: pastovyklės viršininkas V. O'Brien, V. Gasperienė, K. Rugenienė, P. Mickus, Nancy ir Julius Matas.

vyklos viršininko pareigas, sveikina atvykusius brolius, seses, instruktorius linki gražaus oro, gero našaus stovyklavimo, susidraugauti, daugiau susipažinti su mūsų Tėvyne, įgyti skautiško patyrimo.

Vėliau sekė trumpas susipažinimo laužas. Beriami

pereitų metų paskutinio laužo pelenai į dabar uždegtą laužą, tuo būdu palaikoma laužų grandinė. Pelenų saugotoja (Vaidilutė) yra s. Gajutė O'Brien. Po laužo, kelionės išvarginti visi skuba į palapines nakties poilsiui.

Išaušta puikus sekma-



Prie stovyklos stalo papuošto Geležiniu Vilku...

Visos nuotraukos S. B. Vaitkevičiaus

nio rytas. Papusryčiavę, pasipuošę uniformomis Sodybos salėje išklausome šv. Mišių, prašydami Aukščiausiojo palaimos, sėkmingo vyklavimo.

Nuo pirmadienio ryto jau pradėdam iš anksto numatytą darbo programą: — Lituanistika, skautavimas, lietuvių kalbos mokymasis, dainos, tautiniai šokiai, kanklių muzika — instruktorė E. Vainorienė (pastovyklės viršininkės mamytė), žaidimai. Jaunesniems — liepsnelėms ir giliukams ranku darbeliai, surišti su tautiniais motyvais — jų viršininkė s. G. O'Brien.

Trečiadienį surengiamas Sodybos seneliams ir atostogautojams skautiškas koncertas. Programoje kanklių muzika, dainos. Gražiai pasirodo kanklininkės: R. Gasperaitė, S. Wolfender, sesutės A. ir C. Canty. E. Vainorienė su Jolanta Vaičiūte. Solo padainuoja V. Gasperienė, Jolanta Vaičiūtė, be to, ji duetu dainuoja su V. O'Brien. Sesės iš Skotijos padainuoja keletą liaudies dainelių.

Vakare, sutemus, po laužo vyksta tradicinės šv. Mišios už Tėvynę, su degančiomis žvakutėmis rankose, stovyklos kalnelyje.

Ketvirtadienio popietėj jaunesnieji turėjo išvyką į "Paukščių zoologinį sodą", o vyresnieji vėl vakarą skautišką disco.

Penktadienio popietėj buvo iškyla, naudojant kompasą ir žemėlapi. Pavakareje susilaukėm svečių — apsilankė pas mus iš Northamptono anglas skautininkas commissioner su skautininke žmona, jie norėjo arčiau susipažinti su lietuviškais skautais ir stovyklavimu. (Rajono vadas pavasaryje buvo jų užkviestas į metinį balių, kaip garbės svečias, su pokalbiu apie Lietuvą, lietuvių skautus).

Vakare turėjom prie lau-

žo daug svečių, netoliese stovyklaujanti anglų skautų grupė 20 skautų ir 10 skautininkų apsilankė laužui. Deja laužo programa turėjom trumpinti, nes pradėjo lyti.

Per naktį nulijus išaušo puikus saulėtas rytas, pranašaudamas puikią dieną stovyklos uždarymo iškilmėms. Susilaukėm daug svečių: tėveliai, rėmėjai, organizacijų atstovai.

Iškilinga sueiga pradėta malda, kurią pravedė kun. J. Sakevičius MIC (Londono).

Seka stovyklos, seserijos ir pastovyklių įsakymai, kur išgirstame, kad mūsų sesė vyr. sk. vyr. skl. Alma Traškaitė, Seserijos Vyriausios Skautininkės apdovanota Tėvynės Dukros Žymeniu. Duoda įžodį 2 paukštytės, 2 skautės, vilkiukas ir 3 skautai (ketvirtas brolis davė įžodį savaitės begyje). Sesėms kaklaraiščius užriša v. s. J. Traškienė, gero darbo mazgelį pastovyklės viršininkė, o Tėvynės meilės kun. J. Sakevičius MIC. Broliams — stov. adjutantas ps. dr. R. Valteris ir pastov. virš. sk. v. V. O'Brien.

Įteikiamos dovanos instruktoriams ir pagalbininkams: Sodybos vedėjams — P. Padvolskiui Rėmėjo ženkliuką, o Poniai sesių padaryta gražų sveikinimą su dalyvių parašais. J. Mineikiui už didelę pagalbą įrengiant stovyklai vandenį ir kitus įrengimus — Jubiliejinės stovyklos ženkliukas. E. Vainorienei, Ald. Strikaitytei, G. Lipede, Jolantai Vaičiūtei - Goutt, vyr. sk. Dainai Traškaitėi (puikiai virėjai), vyr. sk. skl. Almai Traškaitėi (maisto tiekėjai) — visoms po puikų ką tik rajone išleistą baltą šalikėlį su atspausdu rajono ženklu.

Sveikinimai: žodžiu sveikina kun. J. Sakevičius (Nukelta į 10 psl.)



LSS Europos rajono 37-tosios tradicinės vasaros stovyklos stovyklautojai. Kairėje klūpo stovyklos viršininkas s. S. B. Vaitkevičius.



Kanklių mokytoja E. Vainorienė su mokinėmis Samanta ir Ramute Gasperaitėmis.

GELEŽINIO VILKO STOVYKLOJE...

(Atkelta iš 9 psl.)

MIC, DBLS centro valdybos vardu B. Butrimas, Sodybos vedėjas P. Padvolakis, tėvų vardu Z. Juras.

Stovyklos viršininkas paskaito raštu gautus sveikinimus: LSS Tarybos Pirmininko v. s. fil. Petro Molio, Seserijos Vyriausios Skautininkės v. s. tn. Stefos Gedgaudienės, Brolijos Vyriausio Skautininko v. s. fil. Kazio Matonio, "Aušros" tunto tuntininkės v. s. Meilės Mickienės, Skautų Aido red. v. s. A. Saulaičio, anglo skautininko John Booth — Derbyshire County skautų vardu, Skautų rėmėjo Petro Varkalos, sk. v. S. Kasparo — Londono lietuvių Sporto ir Socialinio Klubu vardu, p. F. Senkuvienė — Londono Lietuvių Šv. Kazimiero Klubu vardu, ir žodžiu perduotus sveikinimus DBLKB ir Sielovados vardu s. kun. dr. S. Matulis MIC.

Stovyklos viršininkas dėkoja visuomenei, tėveliams ir visiems už moralinę, finansinę paramą ir kvietė ir toliau dosniai remti. Taip

pat priminė 1988 metais ateinančią Tautinę Stovyklą Amerikoje, prašydamas tėvelių mokyti mūsų skautaujantį jaunimą lietuvių kalbos, kad iš jų galėtume parinkti nors mažą skiltį reprezentuoti Europos Rąjoną — Angliją. O taip pat ir paremti Anglijos Skautų Tautinės Stovyklos Fondą, nuo kurio priklausys važiuojančiųjų skaičius.

Sugiedama Marija, Marija ir iškilminga sueiga užbaigiama Tautos himnu.

Svečiai, po trumpos pertraukelės kviečiami į stovyklos uždarymo laužą. Dvi aukštis laužas puošia stovyklavietę. Laužavedys sk. v. Paulius Mickus (Aušros tunto), pakviečia jį uždegti kun. J. Sakevičių MIC. Gražūs pasirodymai, dainos, šūkiai, kanklių muzika. Poetas Laimutis Švalkus paskaito 2 jaunimui pritaikintus savo eilėraščius. Pamažu laužas gesta. AIDI "Lietuva brangi", ratukas, laužo malda "Ateina naktis" spaudžiame rankas ir iki pasimatymo Derbyje, Skotijoje, gal būt Nottinghamame,

ANGLIJOS LIETUVIAI IR LENKAI

Norėčiau, kalbant apie lietuvių ir lenkų santykius D. Britanijoje, truputį grįžti į senesnius laikus, prieš Pirmąjį pasaulinį karą.

Londono lietuviai tada norėjo turėti savo lietuvių katalikų bažnyčią, nes anksčiau (1888-1894) lietuvius aptarnaudavo lenkai kunigai. Lietuviai pradėjo daryti žygius pas tuometinį Westminsterio kardinolą, kad jis lietuviams leistų turėti savo lietuvių kunigą ir savo lietuvišką bažnyčią. Sužinoję apie lietuvių žygį pas kardinolą, lenkai pradėjo savo žygius, kad lietuviams nereikia lietuviškos bažnyčios, kad jie esą tie patys žmonės kaip ir lenkai. Kardinolas neturėdamas išeities kaip tikrovėje yra, pasikvietė abiejų tautybių delegacijas ir liepęs kalbėti "Tėve Mūsų", kad galėtų įsitikinti ar esąs koks kalbos skirtumas. Po to 1894 metais kardinolas leido lietuviams steigti savo katalikišką misiją Londone...

Manchesterio lietuvių katalikų įsigyta savo bažnyčią po įvairių lenkiškų

o už metų kitoj jau 38-toj vasaros stovykloj. Po laužo svečiai, tėveliai ir broliai, sesės pakviečiami į puikiai parengta užkandį.

Vakare dar sykį renkames prie vėliavų aikštelės. Trumpas stovyklos viršininko žodis, padėka instruktoriams, skautininkams ir pagelbininkams ir visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie sėkmingos stovyklos. Didelė padėka mūsų dail. M. Barėnienėi, kuri taip stropiai surinko ir išleido, pasinaudodama Nidos Knygų leidyklos mašinomis, puikų su daug iliustracijų leidinį "Lithuania" Nr. 3, kuris buvo išdalintas skautams-ėms pasiimti į namus ir mokyti. Labai gaila dail. M. Barėnienė, dėl susidariusių nepalankių aplinkybių, negalėjo būti šiais metais su mumis. Nuaidi paskutiniai himno žodžiai, nurišamos vėliavos, stovykla oficialiai uždaryta. Dalis išvažiuoja į namus, kiti pasilieka stovyklos sutvarkymui. Deja, to atlikti negalėjo, nes sekmadienį ištisą dieną be paliavos labai lijo.

Išklausome šv. Mišių, padėkojam Aukščiausiam už puikią stovyklą, prašydami jėgų ir ištvermės tęsti skautiškąjį darbą.

Nutilo Sodybos kalnelis. Vėjuje tik šlamės medžių lapai, laukdami sekančios stovyklos, o mes mintyse dar ilgai pasiliksime joje.

s. S. B. Vaitkevičius

■ laiškai Dirvai

skundų apie lietuvius, Salfordo tuometinis vyskupas ją atėmė iš lietuvių ir atidavė lenkams prieš pat I Pasaulinį karą. Taigi D. Britanijos lietuviai nuo senų laikų kentėjo nuo lenkų.

Šiais laikais po II Pasaulinio karo atvykusiųjų lietuvių tarpe yra geras būrelis prolenkiškai nusiteikusių. Jų dalis yra Lietuvių Sąjungos vadovaujamoje organuose. Štai keletas faktų apie tuos lenkiškus santykius, kuriuos palaiko tie lietuviai:

Lietuvių Sąjunga nuo suorganizavimo kasmet Vasario 16 dieną Londone surengia priėmimą kitataučiams Lietuvos bičiuliams. Tarp sukviestųjų bičiulių didesnę dalį sudaro lenkai: jų egziliniai prezidentai, viceprezidentai, ministrai, lenkiškų organizacijų atstovai, net atsilankydavo buvusio lenkiško "Vilno" universiteto profesoriai.

Buvo laikai, kai lietuviai nusipirko Lietuvių Sodybą, lenkai savaitgaliais ją užimdavo ir lietuviams tik tiek kas atlikdavo!

Toks nuolatinis bendravimas vyko ir vyksta, rodo, be kito ko ir dabar "Europos Lietuvis" Nr. 16 atspausdinta pirmajame puslapyje žinią apie grafo E. Raczyński atsistatydinimą iš Lenkijos egzilinės vyriausybės prezidentų ir tų pareigų perdavimą K. Sabbat. Apie ligšiolinį ir naująjį prezidentus toj žinioje rašoma: Būdamas egziliniu prezidentu jis (Raczyński) kelis kartus lankėsi D. Britanijos Lietuvių Sąjungos ruošiamuose Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose. Naujasis prezidentas taip pat dalyvaudavo Londono lietuvių parengimuose. Jis jaunystės metais reikėsi lenkų skautų veikloje ir kartais stovyklaudavo Lietuvių Sodyboje.

Londono lenkai jau nuo seniai yra įsteigę įvairių organizacijų, į kurias vilioja ir kitas Rytų Europos tautines bendruomenes lenkams tarnauti. Pilsudskinę Federalistų Sąjungą, kurios

tikslas ir siekiai yra didžiuoti Lenkiją kartu su prijungta Lietuva. Kaip taisyklė lietuviams ten atstovauja Lietuvių Sąjunga su savo valdybos žmonėmis.

Jau kuris laikas veikia kita lenkų grafų sukurta ir lenkams tarnaujanti "Liaison Group". Neva susidedanti iš įvairių tautinių bendruomenių iš Rytų Europos, bet lenkai ją naudoja savo tikslams ir poreikiams. Čia tie patys federalistiniai atstovai dalyvauja ir vadovauja "Liaison Group".

Štai dar vienas pavyzdys iš Europos Lietuvio 1982 metų Nr. 1. Atspausdintame dideliame pasirašytame D. B. straipsnyje "Pasikartojanti istorija" apie Lietuvos ir Lenkijos padalinimą. Ten taip sakoma: "Skriauda padaryta buvusios Lenkijos respublikos tautoms, tarp jų ir lietuvių tautai, padalinus valstybę tarp trijų imperijų". Taigi ar ne pasitarnavimas lenkams, atiduodant lietuvius lenkams.

D. Britanijos lietuviškoji visuomenė nėra sulenkėjusi. Ji tik pasidarė kaip sakoma tylioji dauguma. Jeigu pakelsi balsą prieš lenkus, būsi apšauktas bolševikų bendradarbiu, ardą lietuviškos veiklos vienybę. Neleidžiama Lietuvių Sąjungos leidyklai Lietuvių Sąjungos leidyklai pasisakyti prieš lenkus, o paskutiniojo laiku Europos Lietuvio redakcinę kolegiją sudaro prolenkiškieji žmonės. Todėl labai apstu prolenkiškų straipsnių ir lenkiško gyvenimo žinių.

Galbūt nereiks nustepti jeigu Vliko įvykstančiame seime atsilankys lenkų egzilinis prezidentas ir pasveikins seimą pasakydamas, kad Vilnius yra lenkų...

S. Kasparas
London, Anglija

PUIKIAUSIUS KILIUS RASITE

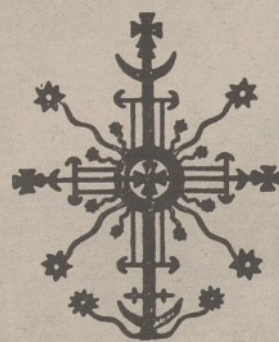


Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krovėnės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.



PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

ATGYJA KULTŪRINĖ VEIKLA

Chicago lietuvių kultūrinis gyvenimas vasaros metu buvo sustojęs ir perėjęs į pramoginę sritį. Organizacijų bei klubų vadovybės ruošė gegužines. Chicago lietuviai neteko anksčiau turėtų garsių gegužinių vietų, tad tenkinosi vietos sąlygų teikiamomis patalpomis. Nesant atviros gamtos prieglobsčio, naudojamos uždarnos patalpos — salės.

Išskirtinai tektų paminėti Draugo gegužinė, vykusi tėvų marijonų sode, Balfo — Jaunimo centre, Dirvos — Pocių sodyboje, Beverly Shores, ALT S-gos Chicago skyriaus — ateitininkų sode, Lemonte. Šios ir klubų ruoštos gegužinės sulaukė visuomenės paramos ir papildė jų kasas. Geriausiais pajamų šaltiniais dabar yra ruošiamos loterijos, kurių laimikius suaukvoja patys nariai, o dalyviai noriai bando savo laimę. Dovanų paskirstyme nėra išlaidų, o gaunamos pajamos yra grynas pelnas. Ankstyvesnis geras pajamų šaltinis — gėrimų baras, nuėjo į paskutinę vietą, nes vyresnių žmonių pajėgumas išgerti yra labai sumažėjęs. Tuo gali džiaugtis dr. J. Adomavičius, nuolat skelbiant alkoholio kenksmingumą žmonių sveikatai.

Priartėjus Darbo diena, renginiai grįžo į sales, į kultūrinę veiklą. Turbūt, Santaros-Šviesos federacijos 33 suvažiavimas, kas metai vyksta Taboro ūkyje, So-

dus, Mich. buvo vienas iš paskutinių vasaros renginių.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

Chicagoje kultūrinių renginių sezoną pradeda Margučio radijo laidų vadovas Petras Petrutis, pakvietęs viešnagėn garsųjį Clevelando lietuvių Čiurlionio ansamblį, vadovaujamą muziko Rytos Babicko. Čiurlionio ansamblis yra išvaręs gilią muzikinę vagą išeivijos tarpe. Ilgamečiui vadovui muzikui Alfonsui Mikulskiui iškeliavus amžinybėn, Čiurlionio ansamblio vadovavimą perėmė žinomas muzikas Rytas Babickas, garsiojo vyrų okteto vadovas. Per pastaruosius metus Čiurlionis R. Babicko vadovybėje, paruošė naują programą ir atveža į Chicago pradžuginti gausią sostinės lietuvių. Čiurlionio ansamblio koncertas įvyks š. m. rugsėjo 20 d. Jaunimo centro didž. salėje.

Į koncertą bilietai gaunami Margučio būstinėje (2615 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629, telef. (312) 476-2242) ir Vaznelių dovaninių prekių parduotuvėje (2501 W. 71st St., telf. 312-471-1424).

DIENRAŠČIO DRAUGO POKYLIS

Lietuviškoji spauda, daugelį metų klestėjusi ir jungusi viso laisvojo pasaulio lietuvių į vieną šeimą, pergyvena finansinius sunku-



Dirvos bendradarbis Antanas Juodvalkis įteikia Lietuvių fondo skirtas knygas Kr. Donelaičio mokyklos jauniems žurnalistams. Iš kairės: A. Juodvalkis, V. Vėžytė, E. Valkiūnaitė, B. Fabijonas, A. Didžbalis ir A. Tijūnelytė.

mus. Mūsų visų pareiga prisidėti prie lietuviškosios spaudos išlaikymo, kad ir toliau reguliariai lankytų ir informuotų apie lietuvių politinį, visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą. Vienintelis lietuvių išeivijos dienraštis DRAUGAS, taip pat reikalingas mūsų paramos. Anksčiau sėkmingai įvykdytas finansinis vėjus, padėjo sumoderninti spausdinimo priemones, bet laikraščio leidimo išlaidoms padengti nepakanka gaunamų įplaukų už prenumeratas, skelbimus ir pridėdamas aukas. Tenka ieškoti kitų būdų finansams papildyti. Viena iš tokių priemonių yra pramoginiai renginiai, kurių pajamos prisideda prie nedateklių sumažinimo.

DRAUGO renginių komitetas, vadovaujamas energingos visuomenininkės Marijos Remienės, kviečia Chicago ir apylinkių lietuvių į nuotaikingą balių, kuris įvyks rugsėjo 28 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Martinique pokylis salėje, 2500 W. 95th St., Evergreen Park, Ill. Baliuje meninė programa atliks populiariosios dainuojančios žemaitės, vadovaujamos muziko Kazio Skaisgirio.

Pakvietimai gaunami Draugo administracijoje ir pas komiteto narius.

LITUANISTIKOS KATEDROS VAJAUS UŽBAIGTUVĖS

Lituanistikos katedros finansiniam vajui vykdyti buvo įsteigtas komitetas, pirmininkaujamas PLB valdybos ir PLB fondo pirminko Vytauto Kamanto.

Vajaus komiteto pastangos surinkti lit. katedrai trūkstamą sumą, davė gražių vaisių ir jau priartėjo prie tikslo. Lietuviai lituanistikos katedrai turi įmokėti 600,000 dol. per penkeris metus, o Illinois universitetas pridės 75,000 dol. Iš gaunamų pajamų, universitetas išlaikys lituanisti-

kos profesorių ir atitinkamą personalą. Įmokėjus pirmuosius 300,000 dol., lit. katedra pradėjo veikti pakvietus profesoriauti dr. Bronių Vaškėlį. Lit. katedroje rudens semestre yra 9 studentai, iš kurių du ruošiasi daktaro laipsniui. Dėl nepakankamų pajamų, lit. katedra negali plačiau išsiškleisti, todėl reikia užbaigti piniginių vajų ir pradėti rūpintis lituanistikos telkimu.

Iki šiol lit. katedrai jau yra įmokėta 400,000 dol., o spalio 4 d. universitetui bus įteikta priešpaskutinė rata — 100,000 dol. Vykdamas vajų, tikėtasi surinkti visą reikiamą sumą, bet iki šiol dar trūksta apie 40,000 dol., įskaitant ir Lietuvių fondo paramą — 20,000 dol. Tam pačiam tikslui dar liepos mėn. buvo išsiuntinėta daugiau 8,000 laiškų su laimėjimų bilieteliais 10 dol. vertės. Dalis tautiečių atsiliepė ir grąžino šakneles su reikiama suma, o dažnas ir auką pridėjo. Jeigu bent pusė būtų atsiliepę, tai būtų sukaupta visa trūkstama suma. Gavusieji laimėjimų knygučių, prašomi išrašyti čekutį ir su šaknelėmis grąžinti PLB būstinėn. Traukimas bus š. m. spalio 4 d.

Lit. katedros vajaus užbaigtuvėms ruošti Chicagoje yra sudarytas plačios apimtės komitetas, vadovaujamas dr. Petro Kisieliaus. Vajaus užbaigtuvių pokylis ir 100,000 dol. įteikimas ruošiamas š. m. spalio 4 d. 6 val. vak. Jaunimo centro salėje, Chicagoje. Pokylyje dalyvaus Lietuvos gen. konsulas, Illinois universiteto vadovybė, LB vadovai ir kiti visuomenės veikėjai. Vajaus užbaigtuves ir priešpaskutinės ratos įmokėjimą norima iškilmingai atšvęsti, nes yra pirmas išeivijos lietuvių tarpe toks įvykis. Negausi lietuvių išeivija, sugebėjo atlikti daug svarbių, nenykstančių ir reikšmingų darbų. Mums belieka pasispausti ir dos-

nai atsiliepti į komiteto kvietimą, užsisakant vietas į pokylį ir pridėdant, kad ir nedidelę auką, idant būtų pasiekta pilna suma.

Vietas užsisakyti ir čekius siųsti PLB valdybos būstinėn, 5620 So. Claremont, Chicago, Ill. 60636, telef. 312-778-2200. Taip pat, bilietai į pokylį gaunami ir Vaznelių prekyboje.

LIETUVIAIS NORIME IR BŪT

Jau pagamintos juostelės prie Danguolės Tamulionytės vadovėlio "Lietuviais norime ir būt". Juostelių komplektą sudaro dvi juostelės po 45 min. ant kiekvieno šono. Viso 3 val. laikas. Tekste — žodžių ištartinimas, gramatika, klausimai ir atsakymai, skaitymai. Keletas dainų, giesmių ir poezijos, viso 30 pamokų. Kiekviena pamoka atskirta muzikos gabalėlių tai liaudies instrumentų muzika, "Kiškučių polka". Kompletas kainu 15 dolerių.

Vadovėlis ir juostelės tinka lietuviškai besimokantiems. Pradedantiems ir pažengusiems. Tai didelė pagalba studentui ir mokytojui. Pasiryžę išmokti lietuvių kalbą gali mokytis ir namuose. Imantiems už akių dėstymo metodu kursą taip pat galės pasinaudoti juostelėmis ir vadovėliu.

Juostelės ir vadovėlių galima gauti LB švietimo tarnyboje, 5620 South Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

Rytiniame JAV pakraštyje — Philadelphiaje, kurios juostelės gaminamos, pas B. Krokį, 1124 Hedge-row La., Philadelphia, Pa. 19115. Galima užsakyti tel. (215) 671-0397.

B. Krokys



Kr. Donelaičio lit. mokyklos dir. J. Širka įteikia atestatą abiturientei J. Jankauskaitei. Šiuo įvykiu džiaugiasi Lietuvos gen. konsulas V. Kleiza. Naujųjų mokslo metų pradžia rugsėjo 6 d. J. Tamulaičio nuotr.

BOOK KEEPER

ACCOUNTS PAYABLE, UP TO GENERAL LEDGER, AGING, SCHEDULE, AND BANK RECONCILIATION. CALL MR. B. 718-389-4493.

Julij Plaušinaitį amžinybėn išlydėjus



A. Julius Plaušinitis (1897-1986)

Šiandien rašydamas Tau laišką į anapus, aš neprišiminti negaliu, kad šio gyvenimo gražiausiąjį etapą praleidom žemėje kartu...

Šiais Vytauto Mačernio žodžiais buvo pradėtas atsisveikinimas iškeliavusio amžinybėn Juliaus Plaušinitio. Mano dėdė Julius mirė 1986 m. liepos mėn. 11 d. Chicagoje, sulaukęs gražaus 89-jo gimtadienio.

Dėdė Julij pažinau savo visą gyvenimą. Mano dėdė buvo mano šeimos svarbi dalis. Ypatingai netekus senelio, Vincento Gudaičio, man dėdė Julius daugelį kartų buvo šaltinis patarimų. Pasigėsiu aš savo dėdės Juliaus, bet norėjau parašyti šiuos žodžius jo atminčiai.

Julius Plaušinitis buvo Nepriklausomybės kovų savanoris. Jis buvo sužeistas kelis kartus kautynėse. Kovos laukuose jis drąsiai gynė savo kraštą, bet kasdieniniame gyvenime, padėjo ginklą ir buvo didelis tolerantas kitam žmogui. Visuomet išklausė kito nuomonės. Jeigu jam ir nebuvo priimtina, nekerštavo, o užgautas sakydavo "Jam gyvenimas atleis".

Velionis gimė Miknaičių kaime, Šakių apskrityje, 4 vaikų šeimoje. Baigęs 1922 m. Marijampolės gimnaziją, įstojo į universitetą studijuoti mediciną, po dviejų metų dėl sunkių materialinių sąlygų, studijas teko nutraukti, nes reikėjo rūpintis ūkio išlaikymu. Po trumpos pertraukos dėdė Julius įstojo į Dotnuvos žemės ūkio Akademiją. Joje studijas baigė 1930 m. Jis dirbo Miškų departamento žinyboje Jurbarko ir Pri-

nuose eidamas urėdo pareigas.

Lietuvai atgavus Vilnių, jis buvo paskirtas Vilniaus krašto miškų inspektoriumi, o vėliau buvo perkeltas atgal į Prienų, kur išbuvo urėdu iki pasitraukimo į Vokietiją. Jis apsigyveno pokario metais Regensburgo tremtinių stovykloje, vėliau Scheinfelde iš kur 1949 m. emigravo į Ameriką.

Šiame krašte savo profesijoje neturėjo galimybių dirbti. Dirbo paprastą fizikinę darbą. Už sutaupytus pinigus, kiek įstengdamas siuntė siuntinius į okupuotą Lietuvą, šelpdamas savo gimines ir draugus.

Dėdė Julius mėgo skaityti. Turbūt mažai buvo neperskaitytų knygų. Jis stengėsi tai skiepyti jaunesnei kartai ant kiek yra svarbus skaitymas ir mokiniams. Jis labai domėjosi lietuviško jaunimo veikla, džiaugėsi jų atsiekimais ir visuomet skatino siekti mokslo viršūnių.

Jis nesukrovė didelių žemiškų turtų, bet daugelio širdyse, įskaitant ir mane, paliko prisiminimus ir jo netekus didelę tuštumą.

Atsisveikinimą su dėde Julium pravedė Alfonsas Kerelis, padarydamas išsamią apybraižą jo asmens. Miškininkų Centro valdybos pirmininkas J. Žebrauskas pasidalino mintimis iš jo profesinės patirties. Agromų vardu kalbėjo valdybos pirmininkė, p. Janulaitienė, prisiminus studijų dienas Dotnuvos žemės ūkio Akademijoje.

Norėčiau šią apybraižą užbaigti poeto Mačernio žodžiais:

"Ar liūdnesnio kas būti

ŠAULIŲ KULTŪRINIS SAVAITGALIS

Jau šešiolikti metai, kai Bostono, Brocktono ir Worcesterio šauliai organizuoja kultūrinį savaitgalį Lietuvių Pranciškonų sodyboje Kennenbunkporte, Maine. Pradžioje tuo rūpinosi Juozo Stašaičio vadovaujama Martyno Jankaus šaulių kuopa, o dabar jau eilę metų rūpinasi Naujosios Anglijos šaulių Trakų rinktinė, kurios pirmininku yra Vladas Bajerčius iš So. Bostono. Šiame metais toks kultūrinis savaitgalis įvyko rugpiučio 30 d. — rugsėjo 1 d. Jame dalyvavo Brocktono, Bostono ir Worcesterio šauliai, o taip svečiai net iš tolimesnių vietovių. Šiame kultūrinio savaitgalio pagrindinė tema buvo Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis, apie kurią kalbėjo Pranciškonų provincijolas Barius Placidus. Meninė programą ta proga atliko sol. Benediktas Povilavičius, a k o m p a n u o j a m a s komp. Jeronimo Kačinsko. Į savaitgalio programą dar įėjo pamaldos, laužas, šokiai ir kt.

ŠV. KAZIMIERAS, AUŠROS VARTAI...

Lietuvius nustebino televizijos 5-to kanalo rugpiučio 14 d. 6-tos valandos žinių metu perduotas reportažas iš Lenkijos, kurioje tuo metu lankėsi Bostono arkivyskupas kardinolas Beranrd Law. Tame reportaže jis buvo parodytas Čenstakavoje, kur jis kalbėjo: "...mes meldžiamės šio krašto (taigi, Lenkijos) šventuosius... Šv. Kazimierą ir Aušros Vartų Mariją"... Atrodo, kad tai nebuvo kardinolo Barnard Law nuomonė, bet lenkų pakišta jam frazė, dėl kurios jis neapsižiūrėjo. Taip galvoti duoda pagrindo faktas, kad šv. Kazimiero mirties sukakties minėjimo proga jis Bostono katedroje kalbėjo labai gražiai ir teisingai apie šv. Kazimierą, kaip Lietuvos šventąjį. Dabar šv. Kazimiero ir Aušros Vartų priskyrimas Lenkijai rodo ne kardinolo nuomonės pakeitimą, bet lenkų pastangas toliau kiekviena proga reikšti nepagrįstas pretenzijas ne tik į šv. Kazimierą, bet taip pat į Lietuvos senąją sostinę Vilnių. To lietuviai neturėtų užmiršti, ypač minint Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį, kurią lenkai stengia-

galėtų už likimą žmogaus šioj naktį; jo gimimas toks ilgas ir lėtas, o mirtis nelaukta ir staigi.

Pasiilgsiu ir pasigėsiu Tavęs, Dėde.

Vilija R. Kerelytė

BOSTONO LIETUVIAI

si įrašyti sau į nuopelnus, minėdami tą sukaktį šiemet, taigi, metais anksčiau, negu lietuviai tai darys. Pagal juos Lietuvą apkrikštijo Lenkijos karalienė Jadvyga, ištekdama už Jogailos.

SUPLAKĖ FONDUS

Vietoje gėlių mirusiems Bostone atiduodama pagarba, renkant aukas įvairiems lietuviškiems reikalingams. Tuo būdu mirusieji įamžinami lietuviškoje veikloje, nes tos aukos įnešamos jų atminimui. Taip paskutiniu metu gana stambios sumos sudarytos, laidojant Kazį Šimėną ir Joną Valiukonį. Bet tokiais atvejais kartais pasitaiko nesusipratimų, aukotojams neatskiriant Lietuvių Fondo nuo Tautos Fondo. Taip atsitiko Jono Valiukonio laidotuvių, kuriose dalis aukotojų skyrė tą pačią sumą Lietuvių Fondui ir Tautos Fondui. Laimei dėl to nekilo ginčų, mirusiojo šeimai išsprendžiant klausimą taikiu būdu. Vis dėlto tai turėtų būti rimta pamoka ateičiai. Tų dviejų fondų jokių atveju negalima suplakti, nes tai dvi skirtingos institucijos, turinčios skirtingus tikslus, nustatytus federaliniais įstatymais, pagal kurios jos veikia. Atmintina, kad Lietuvių Fondas rūpinasi lietuvišku švietimu, remia jaunimą, kultūrinę veiklą ir mokslą, teikia stipendijas, o Tautos Fondas finansuoja Vliko veiklą politinėse pastangose atgauti Lietuvai laisvę.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Bostono aukštesnioji lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 13 d. 9 val. ryto šv. Mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje South Bostone. Tuoj po pamaldų mokiniai renkasi Gavin viešosios mokyklos patalpose, kur mokykla toliau veiks ta pačia tvarka, kaip anksčiau. Pagal mokinių skaičių ir sąstatą šiemet mokyklo-

je veiks vaikų darželis, pirmas, trečias, ketvirtas, šeštas ir aštuntas skyriai, o taip pat penktas, šeštasis ir septintasis klasės. Mokyklai reikalingi devyni mokytojai. Ligi šiol mokytojais sutiko būti Jūratė Aukštikalnienė, Aldona Dabrilienė, Laimutė Dumčiuvienė, Zita Krukonienė, Marius Navickas ir Liuda Senutienė. Taigi, dar trūksta trijų mokytojų. Pagal tėvų susirinkimo nutarimą mokytojams algos bus pakeltos. Mokyklos direktorė Daiva de Sa Pereira savo atsisaukime mokytojų reikalui sako: "Raginu visus suinteresuotus mokyklos gyvavimu kalbinti žmones prisidėti bent metams prie mokytojų darbo. Jei neatsiras mokytojų, teks sujungti ar net atšaukti skyrius. Nereikia varžytis, stojant į mokytojų eiles. Mes neieškome lituanistikos profesorių ar literatų, istorikų. Užtenka sąžiningo žmogaus, kuris su energija ir kūrybingumu imsis šio darbo".

Mokyklos direktore toliau lieka Daiva de Sa Pereira, o administratoriumi — Aidas Kupčinskas. Mokyklos tėvų komitetą sudaro Goštautai, Janulaičiai, Manomaičiai ir Alvydas Kazakaitis, kuris bus išdininkas.

• **Finansų ir ekonomijos konferencija** įvyks lapkričio 8 ir 9 d. Floridoje, Marco Island kurorte. Organizuoja "Lito" investavimų bendrovė ir Kredito Unija KASA. Marco Island viešbučiuose konferencijos svečiams bus rezervuoti kambariai nuo lapkričio 5-tos iki 12-tos. Bus turininga ir įdomi programa, todėl norintieji dalyvauti ar atostogauti kviečiami iš anksto užsisakyti kambarius. Dėl informacijų prašoma rašyti šiuo adresu: "Litas" Investing Co., 86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418, arba paskambinti 718-441-2811.

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

ĮSIGYKITE ŠIUOS LEIDINIUS

- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomai \$370.00
- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas \$ 35.00
- Anksčiau užsisakiusiems - \$33.50
- ☐ ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomai \$150.00
- ☐ VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai \$ 35.00
- ☐ Signataro PETRO KLIMO "Iš mano atsiminimų" ... \$ 13.25
- ☐ Prez. A. SMETONOS raštai "Pasakyta parašyta" \$ 11.25

J. KAPOČIUS, P.O. BOX 95, SO. BOSTON, MA 02127, USA

— Iškirpti. Užsakymus ir mokestį siųsti JAV doleriais —

Vardas, Pavardė

Adresas

Kaip vertinti tautybę išeivijoje?

Lina Grigaitytė

Tautybė išeivijoje yra daug svarbesnė ir todėl turėtų būti daug daugiau vertinama negu tautybė gyvenant savo krašte, Lietuvoje. Išeivijoje tautybė yra pagrindinė charakteristika kuri riša žmogų su jo tėvyne ir tauta. Susirašinėjimas su giminėmis bei pažįstamais tėvynėje, ar net jų aplankymas, yra svarbūs momentai mūsų santykiuose su tėvyne, bet tai nėra pati lietuviybės esmė. Visa tai yra tik asmens tautiškumo išraiška. Gyvenant Lietuvoje, tautybė nėra svarbus momentas, nes visi automatiškai yra lietuvių tautybės, aišku, išskyrus atvykėlius svetimtaučius, kurių, kaip žinome, vis daugėja. Už tai Lietuvoje apie tautybę mažai kalbama ir tuo pačiu tautybė nėra aukštai vertinama. Bet kas gi esmėje yra tautybė?

Beveik vienintelis būdas įeiti į tautą, ir tuo pačiu eventualiai turėti teisę skaitytis tos tautos nariu yra per gimimą. Tiesa, kad yra atvejai kada paskiri žmonės, kurie gimę kurios nors tautybės grupėje, gyvenimo eigoje prisiima kitą tautybę. Toks pavyzdys gali būti profesorius Ereto perėjimas į lietuvių tautybę. Aišku, gimimas tautinėje grupėje, tik sudaro sąlygas tai grupei priklausyti. Tai nereiškia, kad tas žmogus automatiškai save skaitys visą savo amžių tos grupės nariu. Būti tautiniai sąmoningumui, žmogus turi tikėti, kad laikymas save tam tikros tautos nariu, mūsų atveju lietuviu, jam yra svarbus, reikalingas ir net gyvybiniai būtinas apsisprendimas. Asmenys kilę iš mišrių šeimų nėra automatiškai priskiriami prie kurios nors tautinės grupės. Jie neturi vienalytės tautybės. Aišku, jie gali pasirinkti vieną iš tautybių, kuri yra dalis jų tautinio mišinio. Daugumas taip padaro. Bet tai dažniausiai priklauso nuo toje vietoje, tuo laiku dominuojančių pažiūrų, tai yra, ar yra iš viso madinga save laikyti ir viešai prisistatyti, nariu kurios nors tautybės. Kiti lieka plūduriuoti, savęs neatradę, tame bendrame taip vadinamame tautų su-

virinimo puode. Jiems tautybė yra totaliai svetima ir nesuprantama sąvoka.

Kad nuodugniai išnagrinėti tautybės vertinimą išeivijoje, mes turime pažvelgti į tautybės sąvoką ir taip pat į tautybės funkciją. Taip pat, kad gauti ryškesnį tautybės vaizdą išeivijoje, palyginkime ją su jos supratimu bei vertinimu Lietuvoje. Dauguma žmonių čia išeivijoje turi labai siaurą ir tuo pačiu labai ribotą tautybės supratimą. Jiems žmogus nėra lietuvis jeigu jis neišpildo jų padiktuo- tam tikras siauras sąlygas. Pagrindinė iš tų sąlygų yra mokėjimas lietuvių kalbos. Kitos sąlygos yra būtinas priklausymas ir aktyvus dalyvavimas lietuviškuose sąjūdžiuose bei organizacijose, skaitymas lietuviškų laikraščių bei knygų ir uolus lankymas lietuviškų rengimų. Mano puožiūriu, šitoks tautybės vertinimo kriterijus bei apibūdinimas yra labai siauras ir bukaprotiškas. Tautybės sąvoka esmėje turi būti pagrįsta žmogaus įsitikinimu, kad jis yra lietuvis ir jo veikla svetimtaučių tarpe, ir aš pabrėžiu "svetimtaučių tarpe", visuomet atspindi jo lietuvių tautybę. Man tikrumoje nesvarbu ar jis kalba lietuviškai. Man taip pat nesvarbu ar jis lankosi lietuviškų organizacijų ruošiamose gegužinėse. Man nesvarbu ar jis priklauso Lietuvių Bendruomenei. Man svarbu, kad jis savo širdyje būtų įsitikinęs lietuvis. Man taip pat svarbu, kad jisai svetimtaučių tarpe nesidrovėtų būti lietuviu ir atvirai prisistatytų save esant nariu garbingos lietuvių tautos. Man taip pat svarbu, kad kiekviena proga jis keltų Lietuvos laisvės klausimą ir gintų Lietuvos bei lietuvių vardą kai mus kas nors puola. Man svarbu, kad jisai sutikęs kitą lietuvį, kad ir nekalbant lietuviškai kaip jisai, jį skaitys savo broliu ir visokeriopai jam padės.

Šitos yra pagrindinės tautybės vertinimo gairės išeivijoje. Jos mums pasako,

kuris žmogus yra lietuvių tautos narys. Išeivijoje mums yra svarbu turėti ko daugiau lietuviškai galvojančių, o ne tik lietuviškai kalbančių asmenų. Šie pirmieji dažnai daugiau padeda Lietuvos reikalui svetimtaučių tarpe nes jie savaime artimiau bendrauja su svetimtaučiais, negu tie lietuviškai kalbantys, kurių horizontai svetimtaučių tarpe yra daug siauresni.

Nereikalavimas mokėti kalbos, bet tuo pačiu leidimas priklausyti tai tautai yra plačiai puoselėjamas žydų. Milijonai žydų, kurie negyvena Izraelyje, o gyvena kituose kraštuose ir ypatingai Jungtinėse Amerikos Valstybėse, visai nekalba savo kalba, bet skaitosi tikri izraelitai. Jie gausiai padeda Izraeliui tiek finansiniai, tiek skleisdami, kur ir kaip tik gali, teigiamą nuomonę apie Izraelį bei žydus bendrai. Mes taip pat turime išnaudoti kiekvieną progą kur tiktai galime svetimtaučių tarpe priminti pasauliui Lietuvos pavergimą ir garsiųjų lietuvių atsiekimus. Taip pat nepamirškime paminėti didingą Lietuvos praeitį, kurie svetimtaučiams nėra žinomi, bet sudaro didelį įspūdį juos paminėjus.

Aš sutinku daug amerikonių, kurie visai neturi jokio supratimo kurioje pasaulio dalyje Lietuva randasi, ar, kad iš viso tokia Lietuva yra. Vien tik trumpas papasakojimas apie Lietuvą jiems sudaro didelį įspūdį. Dauguma jų taip pat labai nustemba, kad aš skaitausi esant lietuvaite ir, kad aš tiek daug žinau apie jiems beveik nežinomą kraštą. Aš juos daugiausiai nustebinu, kad aš laisvai lietuviškai kalbu. Kartais aš net jaučiu, kad jie viduje jaučia man pavydą, kad jie negali save įidentifikuoti su specifine tautybe.

Lietuvoje, iš kitos pusės, šitoks tautybės vertinimas nėra praktiškas ir tikrumoje nėra prasmingas. Tenai lietuviams, susitikus su į Lietuvą atvykusiais svetimtaučiais, nėra reikalo jiems aiškinti, kas yra Lietuva, ar kur jina randasi. Jie jau patys yra Lietuvoje. Taip pat lietuviai tėvynėje neturi progos atstovauti Lietuvą bei lietuvių tautą kitataučių tarpe. Ten taip pat nėra svarbu eiti į "lietuviškas" gegužines, nes ten visos gegužinės yra lietuviškos ir nėra reikalo priklausyti Lietuvių Bendruomenei, nes ten "Lietuvių Bendruomenė" yra pati tauta.

Taip kaip krašto ribos tėvynėje suspiečia lietuvius į neskaldomą tautą, ir tuo pačiu įgalina turėti savo valstybę, taip išeivijoje tautybė yra lyg tas nema-



Kr. Donelaičio pradinės mokyklos mokyt. B. Prapuolienė įteikia pagyrimo lapus geriesiems savo auklėtinams. Naujieji mokslo metai prasidėjo rugsėjo 6 d. Jono Tamulaičio nuotr.

tomas apsiaustas, kuris suburia visus lietuvius, nors ir geografiniai išsimėčius po visą pasaulį, į vienalytę tautinę grupę. Ši tautybės funkcija turi būti labai aukštai vertinama. Aš asmeniškai ją dažnai išgyvenu. Tai įvyksta, kai per šokių, bei dainų šventes ar stovyklas ir suvažiavimus, tautybė mane suveda ir supažindina su šimtais kitų lietuvių jaunuolių. Mes suskrendam iš įvairių Amerikos miestų, Pietų Amerikos, Europos, Australijos, ir net Afrikos žemynų į vieną bendrą parinktą vietą.

Net ir kai pirmą kartą aš susitinku su lietuvaite ar lietuviu vaikinui, aš nejaučiu didelio atstumo, kaip aš jausčiausi susitikus kitatautį. Aš jaučiu lyg mes buvome kadaise susitikę ir tik ilgai nesimatėme. Jie yra lyg tolimesni mano šeimos nariai su kuriais aš buvau susitikęs tik būdama maža.

Aš esu tikra, kad aš, būdama išeivijoje, susipažįstu daugiau lietuvių jaunuolių per tuos suvažiavimus, bei stovyklas negu, kad aš

(Nukelta į 14 psl.)



P. Ažuolas, kun. K. Pugevičius ir kun. V. Dabušis tariasi dėl LKRŠ 25 m. sukakties pravedimo New Yorke.

SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA JONAS ŠVOBA

Nepriklausomos Lietuvos istoriniai įvykiai. Išleido Vilties leidykla. Mecenatas — ALT S-gos Detroito skyrius. 424 psl. kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

— — — — — A T K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau atsiųsti man Jono Švobos knygą *Seiminė ir prezidentinė Lietuva*.

Vardas, Pavardė

Adresas

DOVANŲ PARDUOTUVĖ PATRIA

2646 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas. Taip pat didelis pasirinkimas prekių siuntimui į Lietuvą. Galima gauti spalvotas video juostas iš VII Tautinių šokių šventės.

Savininkai Fr. ir A. Šlutai,
telef. (312) 778-2100

KAP VERTINTI TAUTYBĘ IŠEIVIJOJE?

(Atkelta iš 13 psl.)

pažinčiau gyvendama Lietuvoje. Tėvynėje, mano pažintys ribotusi tik mano kaimynais, mokyklos draugais, ir miestelio vietove.

Kita vertybė kurią aš gaunu iš lietuvių tautybės išeivijoje yra dviguba. Pirmą yra tai, kad susipažinimas su lietuviais iš kitų kraštų, ar net žemynų, labai praplečia mano pasaulio pažinimo ir supratimo horizontus. Iš jų aš daug sužinau apie jų krašto papročius, gyvenimo sąlygas ir visokias kitokias įdomybes. Aš apie visa tai sužinau iš gyvo žodžio, o ne skaitydama knygas, arba žiūrėdama kelionių filmus. Dažnai susitikus su lietuviais iš kraštų nekalbančių angliškai ir man nemokant jų krašto kalbos, mes esame priversti kalbėti vien tik lietuviškai, kas mūsų Amerikos lietuvių tarpe nėra dažnas atsitikimas. Nors, kaip anksčiau minėjau, mokėjimas lietuviškai nėra būtinybė būti lietuviu, bet šiuo atveju labai praverčia bendravime su užsieniečiais lietuviais.

Antra vertybė, kurią aš gaunu iš lietuvių tautybės yra atvirkščia pirmajai. Kai aš pati keliauju ir nuvykstu į svetimą miestą, ar net svetimą kraštą, ir jei-ku toje vietoje gyvena kas nors iš mano lietuvių pažįstamų, aš visuomet žinau, kad aš galiu jiems paskambinti ir būsiu mielai pakviesta apsilankyti. Tai yra atsitikę kelis kartus mano kelionėse. Aš taip pat esu girdėjus iš savo lietuvių draugų gyvenančių mano apylinkėje, kad jie niekuomet nebuvo apvilti kai apsilankė pas savo pažįstamus lietuvius jaunuolius. Jie buvo priimti kaip karalaičiai.

Taigi, kaip matome, išeivijoje, tautybės sąvoka, bei jos praktiškas vertinimas yra diametraliai skirtingas nuo jos vertinimo ir sąvokos Lietuvoje. Lietuvoje tautybė nėra svarbus momentas individo gyvenime ir nereikalauja apsisprendimo tautybės puoselėjimo atžvilgiu. Išeivijoje, mes esa-

me visai kitose sąlygose negu tie, kurie gyvena tėvynėje ir tuo pačiu tautybės vertė yra kritiška, ar net esminis momentas mūsų lietuviybės išlaikyme. Mes turime priduoti labai aukštą vertę tautybei, bet tuo pačiu mes negalime nustatyti siauras gaires kiek liečia tautybės sąvoką. Išeivijoje mes turime būti labai lankstūs ir aukštai vertinti, kad ir subtilius tautybės apsiraiškimo momentus. Lietuvių tautybė ne tik yra bendras variklis mums visiems lietuviams išeivijoje, bet tuo pačiu yra kiekvieno mūsų savybė, kuri mus padaro lietuviais.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• RUGSĖJO 14 D. — Tautos Fondo parengimas.

• RUGSĖJO 21 D. 11:45 val. pranešimas OSI reikalui ir bus rodomas filmas Dievo Motinos parapijos salėje.

• RUGSĖJO 28 D. BALFo gegužinė prie ežero.

• SPALIO 4 D. sol. Davos Mongirdaitės koncertas ir Balio Gaidžiūno naujos knygos sutiktuvės Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• SPALIO 5 D. SLA 136 kuopos gegužinė Gaižučių sodyje — 20230 Miller Ave. Pradžia 1 val. p. p.

• SPALIO 18 D. Pabaltiečių vakaras. Rengia Amerikos Lietuvių Taryba su estais ir latviais.

• SPALIO 18 D. Ohio Lietuvių gydytojų draugijos 30 metų sukakties metinis suvažiavimas ir balius.

• SPALIO 19 D. Literatūrinė popietė Lietuvių Namų salėje. Rengia Clevelando skautininkų draugovė.

• SPALIO 25 D. Žalgirio šaulių kuopos rudens balius Lietuvių Namuose.

• LAPKRIČIO 8 D. — Lietuvių namų ir klubo premijos balius Lietuvių namų salėje.

• LAPKRIČIO 16 D. Šv. Jurgio parapijos tradicinis "kalakutų" festivalis.

• LAPKRIČIO 22 D. kariuomenės šventės minėjimas. Rengia Ramovė Clevelando skyrius.

• GRUODŽIO 6-7 D. D. Lietuvių Dienos Clevelande. Atvyksta Dainavos ansamblis iš Chicagos ir suvaidins "Lietuviškas vestuves".

• GRUODŽIO 24 D. Šv. Jurgio parapijoje bendros Kūčios.

• GRUODŽIO 31 D. — Naujųjų Metų sutikimas. Rengia Lietuvių namų direkcija ir Čiurlionio ansamblis.

• SAUSIO 25 D. Vysk. P. Baltakio vizitas Šv. Jurgio parapijoje.

HOUSES FOR SALE

19115 Muskoka Ave. Aluminum bungalow, 3 bedroom, recreation, central air, owner broker. Range, refrigerator, washer, dryer, pool table.

570 East 193 St. off Monterey, Euclid. Brick ranch, 3 bedroom, divided basement, 2 car garage.

GEORGE KNAUS,
Realtor
481-9300

ROOMS FOR RENT

St. Jeromes area. 3 room & bath, appliances, carpet, parking. Under \$200.00. Retiree discount. Call: 486-2842 after 6:00 p.m.

Buy NOW

SALAMANDER SHOES

and save 50%

Our all-out- sale is now in progress!

SALAMANDER SHOE STORE

4164 Lorain Ave. Cleveland, O. 44113

Phone: 281-7003

Business Hours:

Monday, Wedn., Thursday: 9-4

Friday: 8-6

Saturday: 8-5

Closed on Tuesdays.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio



Superior Savings
ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
 - rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
 - namų remontams,
 - kvalifikuotų studentų mokslui
- Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00, penktadieniais 9:00 iki 6:00; šeštadieniais 9:00 iki 2:30.



JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga



Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.



PILĖNŲ TUNTO VEIKLOS PLANAI

Clevelando Pilėnų skautų tunto vadija rugpjūčio 21 d. buvo susirinkusi aptarti praėjusią Vidurio rajono stovyklą, kurioje dalyvavo virš dvidešimt Pilėnų tunto skautų ir keturi vadovai, ir nustatyti naujų veiklos metų planus.

Tunto vedija nutarė pradėti draugovių sueigas pirmadienį, rugsėjo 8 dieną, 7 val. vakare, Dievo Motinos parapijos patalpose. Sueigos vyks kiekvieną pirmadienį tarp 7 ir 9 valandos vakare iki birželio mėnesio pradžios. Tunto vadovai pasiskirstė pareigomis: tunti-ningas — s. Remigijus Belzinskas, dvasios vadas — kun. ps. Gediminas Kijauskas, giliukų būrelio globėjas — s. Gintas Taoras, giliukų būrelio vadovas — sl. Linas Biliūnas, vilkiukų draugininkas — ps. Aleksas Spirikaitis, skautų draugininkas — ps. Algis Miškinis, prityrusių skautų draugininkas — s. Remigijus Belzinskas, išdininkas — ps. Eugenijus Jakulis, ūkio vadovas — vs. Vladas Bacevičius, vadijos narys — ps. Vytautas Staškus, tėvų komiteto pirmininkė — Giedrė Matienė.

Neringos ir Pilėnų tuntuose pradedamos bendros liepsnelių (mergaitės) ir giliukų (berniukai) sueigos priešmokyklinio amžiaus vaikams (tarp 4-7 metų). Šio būrelio tikslas yra sudaryti progą priešmokyklinio amžiaus vaikams sueiti, susidraugauti ir pradėti žengti skautišku keliu. Vadovų-ų globoje liepsnelės ir giliukai dirbs, pieš, žais, mokysis lietuviškai dainuoti ir žaisti ratelius.

Liepsnelių ir giliukų būrelio pirmoji sueiga įvyko pirmadienį, rugsėjo 8 d. Dievo Motinos parapijos žė-

mutinėje salėje. Sueigos vyks kiekvieną pirmadienį nuo 7 iki 9 val. vak. Kviečiami visi priešmokyklinio amžiaus vaikai.

PILĖNŲ TUNTO IŠKYLA

Sekmadienį, rugsėjo 21 dieną įvyksta iškyla baidarėmis visiems Pilėnų tunto nariams. Iškyloje kviečiami dalyvauti ir tėvai. Jaunesnių skautų (vilkiukų) tėveliai yra prašomi dalyvauti iškyloje kartu su vilkiukais. Prašomi užsiregistruoti per vienetų vadovus iki penktadienio, rugsėjo 19 dienos.

VYRESNIŲ SKAUTŲ IŠKYLA

Spalio 11-12 dienomis įvyksta Pilėnų tunto tradicinė iškyla į Alleghenų National Forest (netoli Warren, Pennsylvania). Iškyloje gali dalyvauti skautai nuo 13 metų amžiaus. Iškylos mokestis \$10 turi būti sumokėtas iki trečiadienio, spalio mėn. 8 dienos. Iškylos dalyviai turi turėti gerą kuprinę ir miegmaišį. Prašome kreiptis pas vienetų vadovus dėl tolimesnės informacijos.

KONCERTAS IR KNYGOS SUTIKTUVĖS

Solistės Daivos Mongirdaitės koncertas ir Balio Gaidžiūno knygos "Saulėtos ir rūsčios dienos" sutiktuvės įvyks š. m. spalio 4 d., šeštadienį, Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Daiva Mongirdaitė, pianu palydint Kristinai Kuprevičiūtei, atliks pilną dviejų dalių koncertą.

Koncerto viduryje, vietoj pertraukos, iš naujos knygos bus skaitomi trys eilėraščiai.

Po koncerto kavinėje, prie vaišių stalų, bus kiek



Daina Čepulytė, dr. Algio ir Romos Čepulių dukra, rugpjūčio 30 d. Clevelande susituokė su torontiškiu Romu Puteriu. V. Bacevičiaus nuotr.

plačiau prisiminta naujoji knyga. Bilietai į koncertą ir knygos sutiktuves bus pradėti pardavinėti rugsėjo pradžioje. Jų kaina, kad galėtų dalyvauti daugiau svečių, po 5, 4 ir 3 dol. Visos vietos numeruotos.

• Šv. Jurgio parapijos komitetas praneša, kad ateinančių metų sausio mėn. 25 dieną yra rengiama palaimintojo vysk. Jurgio Matulaičio 60 metų mirties minėjimo akademija, kurioje dalyvaus vysk. P. Baltakis. Po iškilmingų pamaldų rengiama speciali programa su vyskupo P. Baltakio kalba.

• Adv. P. Žumbakis ir Rasa Razgaitienė rugsėjo 21 d. 11:45 val. Dievo Motinos parapijos salėje kalbės OSI reikalu ir rodys filmą.

• Tautos Fondo atstovybė Ohio valstijai skelbia š. m. rugsėjo 14 TAUTOS FONDO DIENA. Šią dieną atžymėti yra rengiamas TAUTOS ŠVENTĖS — RUGSĖJO 8 d. — minėjimas, Tautos Fondo 1986 m. vajeaus pradžia ir pietūs. Parengimas įvyks š. m. rugsėjo 14 d., 4 val. p. p. Lietuvių Namuose. Jame trumpą žodį pasakys Tautos Fondo valdybos pirmininkas Juozas Giedraitis ir stambesniems aukotojams bus įteikti pažymėjimai. Norintieji pietuose dalyvauti prašomi apie tai pranešti TF atstovybės sekretorei Antaninai Puškoriūtei, telef. 473-4514 iki š. m. rugsėjo 10 dienos. Pietų kaina — \$10.00. Kvie-

Tautos Fondui yra atleidi-džiamos nuo federalinių mokesčių, Certificate No. 51-0172223.

Tautos Fondo atstovybė nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams iki šiol rėmusiems Tautos Fondą ir kviečia dar neaukojusius įsijungti į aukotojų eiles.

Mūsų aukos, jėgos ir darbas — Lietuvos laisvės kovai!

TF Atstovybė

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• **PERKANT IR PARODUODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A



Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas
- Tel. (216) 481-6677

TAUPLYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS
APDRAUSTA IKI \$100.000

MOKAME AUKŠTESNES
PALŪKANAS UŽ:

Reg. sąskaitą. 'Super'
Share sąskaitą. Taupymo
certifikatus. IRA
sąskaitą.

SKOLINAME GERESNĖMS
NĖMS IŠSIMOKĖJIMO
SĄLYGOMIS

Asmeniniams reikalam.
Automobilių pirkimui.
Namų pagerinimui.
Namų pirkimams.

Parduodame Money Orders, Travelers Cheques, priimame
mokesčius už elektros, šildymo, telefono ir vandens
sąskaitas.

VASAROS DARBO VALANDOS

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais nuo
10:00 val. r. — 2:00 val. p. p.

Pentadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 6:00 val. vak.

Šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 1:00 val. p. p.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.
877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119

SEKMADIENIAIŠ

11:00 val. r. — 12:00 val.

Dievo Motinos parapijos patalpose
(centrinėje TAUPOS būstinėje).
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

Tauriam lietuviui, Sibiro kankiniui

A. A.

JUSTINUI MAČIUI

Lietuvoje mirus, brolių STASI, mūsų mielą bendradarbį, brolius ir seseris bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LKVS "Ramovė" Centro Valdyba

A. Jonaitis, Dr. V. Stankus,
B. Bernotas, A. Karosas ir
K. Juškaitis.



MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.



DIRVA

PARĖMĖ DIRVĄ

Per Vilties Draugijos pirmininką inž. K. Pocių Dirvai paremti atsiuntė auką: 100 dol. Lietuvos Vyčiai, 33 dol. K. Savickus, Oak Lawn, Ill.

20 dol. K. Čiurinskas, Beverly Shores, Ind.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• ALT S-gos St. Petersburg skyrius, per išd. Antaną Diškėną, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

• Vincas Benokraitis, Clevelande, savo žmonos a. a. Adelės Benokraitienės, mirusios prieš metus, atminimui, Dirvai atsiuntė auką 33 dol. Ačiū.

KNYGOS SUTIKTUVĖS

Istoriko Jono Švobos veikalo "Seiminė ir prezidentinė Lietuva" sutiktuvės ruošia Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdyba, pirmininkaujama dr. Leono Kriaučeliūno. Su veikalu supažindinti yra pakviestas ir sutiko žinomas visuomenės veikėjas profesorius dr.

Bronius Nemickas iš New Yorko. Knygos sutiktuvės įvyks š. m. spalio 19 d. 2 val. p. p. Lietuvių tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti. Po programos vaišės.

ISKELIAUJA WATERBURIEČIAI...

Šių metų pradžioje pasimirė ilgametis Waterburio gyventojas, dipl. miškininkas Mykolas Gureckas, turėjęs čia ilgus metus siuntinių agentūrą.

Prieš kelias savaites gaisro nelaimėje žuvo Vitalis Varneckas, sulaukęs vos 41 metų.

Dabar rugpiučio 14 d. po trumpos, bet sunkios ligos pasimirė ilgametis Waterburio gyventojas Vincas Puodžiukaitis, sulaukęs 68 metų amžiaus. Velionis buvo uolus Lietuvių Bendruomenės ir kitų organizacijų narys ir rėmėjas. Nuširdi užuojauta žmonai Julijai, broliams ir kitiems giminėms. (ab)

A. A.

ALGIRDUI GRYBAUSKUI

mirus, žmoną STEFĄ, sūnus dr. VYTENĮ ir dr. ARVYDĄ su šeima, svainę dr. ONĄ MIRONAITĘ, brolius ir seseris su šeimomis Lietuvoje ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Dalia ir Jonas
Maurukai

Margarita ir Rimas
Maurukai

Aida ir James
Gerbec

A. A.

ALGIRDUI GRYBAUSKUI

staiga mirus, žmonai STEFAI, sūnums dr. VYTENIUI ir dr. ARVYDUI su šeima, svainei dr. ONAI MIRONAITEI, giminėms Lietuvoje ir visiems artimiesiems giliausią užuojautą reiškia.

Dr. Lilija Ignatonienė,
Algis ir Sandra Ignatoniai
su šeima,
Arvydas ir Daina Ignatoniai



Kard. J. Bernardin, Chicagos arkivyskupas, pasižadėjo dalyvauti Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos 25 m. sukakties minėjime New Yorke, spalio 25 d.

KARDINOLAS BERNARDIN DALYVAUS RELIGINĖS ŠALPOS ISKILMĖSE

Š. m. spalio 25 Chicagos Kardinolas J. Bernardin žada atvykti į New Yorką specialiai dalyvauti Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos sidabrinio jubiliejaus iškilmėse.

Ta proga, Oklahomos vyskupas, lietuvis J. E. K. Salatka, atnašaus šv. Mišias už Lietuvą New Yorko šv. Patriko katedroje, šeštadienį, spalio 25, 5:30 val. vak. Mišias koncelebruos nemažas skaičius kitų vyskupų bei kunigų. Pritaikytą pamokslą pasakys JAV episkopato sekretorius tarptautiniams reikalams, kun. J. B. Hehir.

Po Mišių numatomas iškilmingas renginys New

Yorko Waldorf Astoria viešbutyje. Ta proga bus įteiktas ypatingas žymenys kard. Bernardin, už jo visokeriopą pagalbą Lietuvos tikintiesiems.

Renginio metu bus pagerbtas J. E. vysk. V. Brizgys, kuris nuo pradžios vadovauja Religinei šalpai. Bus pagerbtas taip pat Apaštalinis Protonotaras, prel. J. Balkūnas, vienintelis likęs Religinės Šalpos steigėjas, ir kun. Stasys Raila, pirmasis Religinės šalpos reikalų vedėjas.

Iš Baltųjų Rūmų pranešta, kad iškilmėse gal dalyvaus viceprezidentas Bush. Vakaro programą praves New Yorko Queens College profesorius, žymus sovietologas, geras lietuvių bičiulis, dr. Thomas Bird.

Dr. Juozas ir Aleksandra Kazickai iš Greenwich, Con-

necticut, pirmininkauja Religinės Šalpos sidabrinio jubiliejaus komitetui.

NUKALTAS LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJAUS MEDALIS

Danbury, Connecticut valstijoje, Medallie Art Co. kalykloje 1986 m. liepos 24 d. Lietuvos Krikščionybės Jubiliejaus Komitetas atliko "pirmojo medalio nukalimo" ceremoniją. Medalis buvo pagamintas Lietuvos Krikščionybės 600 metų sukaktuvių, kurios bus minimos 1987 m.

New Yorke gyvenęs skulptorius Vytautas Kašuba suprojektavo medalį ir paruošė formas medalio gamybai. Lietuvos Krikščionybės Jubiliejaus Komitetas, planuojąs pasaulio masto Jubiliejaus minėjimus, prižiūri medalio gaminimą Medallie Art Co. kalykloje.

Ceremonijos iškilmėse dalyvavo Connecticut valstijos Lietuvių R. K. parapijų klebonai, trijų valstijų vietinių Jubiliejaus Komitetų nariai, ir lietuvių spaudos atstovai. Visi dalyviai dalyvavo medalio nukalime, atmušdami medalio pirmuosius atkalus.

Jubiliejaus Medalio projekto pirmininkė Loreta Stukienė, atidarant iškilmę, paaiškino ceremonijos reikšmę. Ji pastebėjo, kad "nors medalis tebėra tik vienas komiteto projektų, vis vien išliks amžiais, kaip mūsų lietuvių ir krikščionių tradicijų prisiminimas." Ji išreiškė viltį, kad medalis išliks ir pereis būsimums lietuvių kartoms, kaip Lietuvos didingas ir patvarios Krikščionybės istorijos simbolis.

Pirmieji medaliai jau pasirodė. Lietuvių dovanų bei knygų parduotuvėms medaliai bus išsiuntinėti. Taipgi, galima jų užsisakyti tiesiog per Loretta I. Stukas, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. Y. 07060.



Pirmo Lietuvos Krikščionybės Jubiliejinio medalio įteikimo dalyviai. Iš kairės: kun. L. Kvedas iš Derby, Conn., Teresė Trainienė iš Fairfield, Conn., Nancy Pawasauskaitė Miro iš Bridgeport, Conn., Loreta Stukienė — medalio komiteto pirmininkė iš Watchung, N. J., prel. F. Prancus iš Bridgeport, Conn., kun. J. Rikteraitis iš New Britain, Conn., prel. J. Scharnus iš Newark, N. J.